

STUPAVSKÉ noviny

ZAÚJÍMAVOSTI

Ulice a námestia
Stupavy a Mástu
Hlavná ulica

6

ŠPECIÁL

Triedený odpad
Stupava chce
byť zodpovednejšia

13 – 16

ŠPORT

Najväčší mini-
hádzanársky
turnaj

25

Stupavské trhy 2016

Stupavské trhy a jarmoky patrili v minulosti k vyhľadávaným a očakávaným udalostiam, kde sa nakupovalo aj hodovalo. Ich hlavným dejiskom boli priestory okolo dnešného Námestia sv. Trojice. V tejto tradícii pokračujú novodobé Stupavské trhy, ktoré sa 21. mája konali už po druhý raz.

Trhy a jarmoky majú v našom meste dlhoročnú tradíciu, ich hlavným dejiskom bol priestor pred Kostolom sv. Štefana, kde trhovníci rozkladali svoj tovar smerom na Hlavnú ulicu. Na dobových fotografiách z konca 19. storočia vidno, že toto vtedajšie centrum Stupavy nezdobili ani stromy, ani iná dominantná zeleň a cesta bola nedláždená, počas dažďov rozbahnená. Tu sa odohralo nejedno rečnícke vystúpenie vtedajších politikov a odtiaľto sa tiež ozýval bubon a hlas miestneho hlásnika, ktorý ohlasoval obyvateľom dôležité oznamy. Dnes je Námestie sv. Trojice vydláždené, upravené a pripravené stať sa miestom stretnutí obyvateľov aj návštevníkov Stupavy. Jedným z dôkazov, že akcie, ktoré sa tu konajú, patria medzi vyhľadávané, a to nielen u Stupavčanov, sú aj Stupavské trhy. Ich druhý ročník sa konal 21. mája a tentoraz sa na námestí rozložili nielen stánkari ponúkajúci hand made výrobky, lahôdky a občerstvenie, ale zakotvilo tu aj hlavné pódium, na ktorom sa striedali hudobné a tanečné skupiny. Deti si mohli pozrieť divadelné predstavenie, zatancovali členky stupavských Devils a predviedli sa malé tanečnice z La Dansa School a La Portella. Jemnými džezovými melódiami spríjemnili slnečné popoludnie hudobníci zoskupenia JazzWind. Decentnou bodkou podvečera bol hudobný projekt Genius Locci v podaní sestier Kisových, ktorých autorskú tvorbu charakterizujú štýly dream indie folku, nu folku, dream popu a jemnej ambientnej elektroniky.

Stupavskými trhmi žila aj synagóga, kde doobedie patrilo tradičnej burze kníh. Steny tentoraz spestrili práce obyvateľov DSS zo Stupavského kaštieľa, pričom svojráznou kurátorkou výstavy bola pani Julka Košútová, ktorá návštevníkom ochotne porozprávala, ako vznikali jednotlivé výtvy a diela.

Živo bolo tiež v Kaštielskom parku. Deti si tam mohli vybrať, či sa budú voziť na loďkách, alebo si pri niektrom stole tvoriť dielničky vytvoria osobitý darček v podobe voňavého mydla, pohľadnice a iných drobností.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: Milan GREGUŠ

NEZABUDNITE

Zber separovaného odpadu vo vreciach

- I. obvod:** 28. 6. 2016
- II. obvod:** 29. 6. 2016
- III. obvod:** 30. 6. 2016
- IV. obvod:** 21. 6. 2016

Triedený zber odpadu (nielen) v Stupave

V roku 2015 vyprodukoval jeden obyvateľ Stupavy približne 379 kg komunálneho odpadu, z ktorého vyseparoval 35 kg surovín. Je to veľa alebo málo? Tieto údaje nie sú len číslami, ale predstavujú celkový obraz odpadového hospodárstva na Slovensku. Vidíme na nich aj náš postoj k odpadu. Naša spotreba zameraná spoločnosť vyžaduje stále viac vecí, ktoré používa čoraz kratšie. Následkom je neustály rast mnohých druhov odpadu. Následky tohto javu poznáme všetci – zvyšujúci sa poplatky za odpad a znečisťovanie životného prostredia. Každý by si mal tieto

negatíva uvedomiť a v prvom rade predchádzať vzniku odpadu. Najlepší odpad je ten, ktorý vôbec nevznikne – nevzniká žiadne znečistenie, nemáme náklady na ďalšie nakladanie s ním. Znižovať množstvo odpadu znamená šetriť prírodné zdroje a svoje peňaženky. Premýšľajme už pred nákupom, koľko odpadu vznikne z nášho nákupu a či ho vôbec vieme nejakým spôsobom využiť alebo odovzdať na recykláciu. Pri nákupoch odmietajme rozdávané igelitové tašky, vrecúška a používajme radšej vlastnú trvácnu tašku. Uprednostňujme nápoje balené vo vratných obaloch. Ak

už niektoré šaty, topánky a hračky nepotrebuje, darujme ich charite alebo umiestnime do zberného kontajnera.

A ak už odpad vznikne, mali by sme ho v domácnosti správne vytriediť a odovzdať v rámci triedeného zberu. To znamená, že sa z odpadu stane druhotná surovina vhodná na ďalšie spracovanie, recykláciu a opätovné použitie. Triedením odpadu si splníme nielen zákonnú povinnosť, ale aj výrazne znížime množstvo komunálneho odpadu ukladaného na skládku a s tým súvisiace náklady na dopravu, šetríme prí-

rodné suroviny a prispievame k čistejšiemu životnému prostrediu. V špeciálnej prílohe na stranách 13 – 16 nájdete informácie o triedení odpadu v Stupave – aké komodity sa u nás triedia, čo medzi ne patrí a čo nie, čo sa s odpadom deje po jeho odovzdaní. Prostredníctvom novín chceme článkami o triedenom zbere Stupavčanov pravidelne informovať o aktuálnych novinkách a zároveň ich motivovať k zodpovednejšiemu nakladaniu s odpadmi.

Ing. Ľubica KONSWALDOVÁ
referát odpadového hospodárstva

KRÁTKE SPRÁVY

STAŇ SA OZAJSTNÝM
STUPAVČANOM

V Stupave žije odhadom 3000 ľudí bez trvalého pobytu v našom meste. Každoročne tak prichádzame približne o 400 000 eur vo forme podielových daní.

Staň sa ozajstným Stupavčanom, prihlás sa na trvalý pobyt a pomôž rozvoju Stupavy.

Za túto sumu by sme mohli napríklad vybudovať kvalitnú komunikáciu na Štúrovej alebo Lesnej ulici.

Ako na to?

Administratívny proces nie je veľmi náročný, v kancelárii Referátu evidencie obyvateľstva a matriky na Mestskom úrade v Stupave budete vybavení za 15 minút. Prineste si so sebou tieto doklady: - originály dokladov o vlastníctve a osobných dokladov – dospelí občiansky preukaz, deti do 18 rokov rodný list a prípadne aj občiansky preukaz. Ak nehnuteľnosť nie je vaša, s prihlásením musí súhlasiť aj jej vlastník.

Ďalšie kroky:

1. Zastavte sa na Mestskom úrade v Stupave a ohláste zmenu trvalého pobytu pracovníkom Referátu odpadového hospodárstva a Referátu daní, poplatkov a pokladne.
2. Do 30 dní je potrebné vybaviť si nový občiansky preukaz na okresnom riaditeľstve policajného zboru podľa typu starého občianskeho preukazu. Fotografiu vám zhotovia na mieste, na poplatok budete potrebovať 4,50 eur v hotovosti.
3. Ak nemáte zamestnávateľa, ktorý to urobí za vás, nahláste zmenu do 30 dní Sociálnej poisťovni.
4. Do ôsmich dní od vystavenia nového občianskeho preukazu nahláste zmenu vo vašej zdravotnej poisťovni (aj deti) a zamestnávateľovi.
5. Ak poberáte rodinné prídavky a iné kompenzácie, nahláste zmenu trvalého pobytu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách.
7. Hneď ako budete mať nový občiansky preukaz, priložte jeho obojstrannú kópiu k žiadosti o zmenu adresy na liste vlastníctva a doručte osobne, prípadne poštou na Správu katastra v Malackách.
7. Nezabudnite zmenu ohlásiť aj v ostatných inštitúciách – banke, poisťovni, mobilnému operátorovi.

V prípade nejasností sa obráťte na Referát evidencie obyvateľov a matriky MsÚ Stupava, tel. č.: 02/60 20 09 17. Ďakujeme.

(mg)

VANDALIZMUS

NETOLERUJEME!

Vandalizmus zbytočne oberá mesto Stupava o finančné prostriedky a poškodzuje našu dobrú vizitku. Netolerujte ani vy takéto správanie a v prípade potreby upozornite Mestskú políciu v Stupave:

159

0905 621 454

02/ 65 93 41 00

**VYCHYTAJME PROBLÉMY
NÁŠHO MESTA**

MESTO
STUPAVA

Nová aplikácia, ktorá rieši vaše podnety

www.odkazprestarostu.sk

www.facebook.com/stupava.sk

www.stupava.sk

Zasadnutie mestského zastupiteľstva

V poradí 13. zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Stupave sa konalo 12. mája 2016 v Kultúrnom dome v Stupave. Zasadnutie sa začalo o 9.00 hod., ukončené bolo po ôsmich hodinách o 16.52 hod.

Zastupiteľstvo bolo uznášaniaschopné, zúčastnilo sa ho všetkých 16 poslancov. Celý priebeh rokovania bol prístupný v priamom prenose na internetovom portáli www.zastupitelstvo.sk.

Z prijatých uznesení vyberáme:

- MsZ v Stupave schválilo záverečný účet mesta za rok 2015 a celoročné hospodárenie za rok 2015 bez výhrad.
- MsZ v Stupave schválilo zostatok finančných operácií v sume 441 709,15 eur.

MsZ v Stupave schválilo, že:

- nevyčerpané prostriedky zo štátneho rozpočtu účelovo určené na bežné výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 24 180 € + 536,82 eur, celkom 24 716,82 eur, a to na: prenesený výkon štátnej správy v oblasti školstva.
- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na kapitálové výdavky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 370 000 eur, a to na:
 - rekonštrukciu MŠ Janka Kráľa v sume 80 000 eur,
 - výstavbu 8 tried – ZŠ Stupava v sume 250 000 eur,
 - výstavbu multifunkčného ihriska v sume 40 000 eur,
 ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

- MsZ v Stupave schválilo použitie rezervného fondu vo výške 344 145,52 eur na krytie kapitálového rozpočtu v roku 2016.

- MsZ v Stupave požiadalo primátora mesta o poskytnutie relevantnej dokumentácie – zmluvy potvrdzujúcej budúci výnos zo spoločnosti Polygón Stupava, a. s., a tým aj oprávnenosti účtovania opravnej položky k tejto finančnej investícii.

- MsZ v Stupave schválilo zníženie kapitálových výdavkov v časti funkčná klasifikácia 0443 ekonomická klasifikácia 716 o sumu 13 000 eur (PD cyklotrasa).

- MsZ v Stupave schválilo zníženie kapitálových výdavkov v časti funkčná klasifikácia 0443 ekonomická klasifikácia 716 o 20 000 eur (projektové dokumentácie).

- MsZ v Stupave schválilo zníženie kapitálových výdavkov v časti funkčná klasifikácia 0451 ekonomická klasifikácia 712.002 o sumu 30 000 eur (výstavba chodníkov).

- MsZ v Stupave schválilo zvýšenie kapitálových výdavkov v časti funkčná klasifikácia 0620 ekonomická klasifikácia 717001 o sumu 5 000 eur (modulová škola).

- MsZ v Stupave schválilo zvýšenie kapitálových výdavkov v časti funkčná klasifikácia 0620 ekonomická klasifikácia 71700 o sumu 10 000 eur (multifunkčné ihrisko).

- MsZ v Stupave schválilo zvýšenie kapitálových výdavkov v časti funkčná klasifikácia 09111 ekonomická klasifikácia 716001 o sumu 30 000 eur (vybavenie materskej školy).

- MsZ v Stupave schválilo zvýšenie kapitálových výdavkov v časti funkčná klasifikácia 09111 ekonomická klasifikácia 717002 o sumu 150 000 eur (výstavba materskej školy).

- MsZ v Stupave zmenilo pôvodný termín prevodu časti podniku medzi spoločnosťou Technické služby Stupava, s. r. o., a Vodárne a kanalizácie Stupava, s. r. o., z dňa 1. 5. 2016 na nový termín ku dňu 1. 8. 2016.

- MsZ v Stupave schválilo v zmysle § 11, ods. 4 písm. l) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. do funkcie štatutárneho zástucu spoločnosti – konateľa spoločnosti Vodárne a kanalizácie Stupava, s. r. o., so sídlom Dlhá 11, 900 31 Stupava, Ing. Michala Polakoviča.

- MsZ v Stupave schválilo Mgr. Mariána Závodného na základe návrhu primátora mesta v zmysle § 11 ods. 4. písm. l) zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. do funkcie riaditeľa príspevkovej organizácie „Verejnoprospešné služby Stupava“ s účinnosťou od 13. 5. 2016.

- MsZ v Stupave určilo v zmysle § 18c zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov plat hlavnej kontrolórke mesta Stupava v sume 1 731 eur mesačne s účinnosťou od 1. 1. 2016.

- MsZ v Stupave odporučilo primátorovi mesta, aby v mene mesta Stupava pokračoval v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Malacky pod číslom konania: 7C 323/2015 proti odporcovi Polygón Stupava, a. s., ďalej zabezpečil doplnenie tejto súdnej žaloby o neplatnosť všetkých právnych úkonov, ktorými spoločnosť Polygón Stupava, a. s., previedla vlastníctvo k pozemkom vloženým mestom Stupava do jej základného imania na obchodné spoločnosti Vardec, s. r. o., Pod kopcami, s. r. o., AOS Investment, s. r. o., a Hector Capital, s. r. o., ďalej zabezpečil podanie návrhu na vydanie predbežného opatrenia súdu, ktorým súd zakáže ďalšie prevody, akékoľvek dispozičné úkony s pozemkami, ktoré mesto vložilo do základného imania spoločnosti Polygón Stupava, a. s.

- MsZ v Stupave odporučilo primátorovi mesta, aby v mene mesta Stupava splnomocnil poslanca Mestského zastupiteľstva v Stupave JUDr. Štefana Haulíka bezplatným právnym zastupovaním mesta Stupava ako navrhovateľa v súdnom konaní vedenom pred Okresným súdom Malacky pod číslom konania: 7C 323/2015 proti odporcovi Polygón Stupava, a. s., ďalej splnomocnil poslanca Mestského zastupiteľstva v Stupave JUDr. Štefana Haulíka bezplatným právnym zastupovaním mesta Stupava ako odporcu v súdnom konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave pod číslom konania 5S227/2015.

- MsZ v Stupave schválilo zriadenie dočasnej kontrolnej komisie MsZ v zložení: Rudolf Kalivoda – predseda komisie územnoplánovacej, stavebnej a životného prostredia, František Lachkovič – podpredseda komisie územnoplánovacej, stavebnej a životného prostredia a Štefan Haulík – predseda komisie majetkovej a legislatívno-právnej. Úlohou komisie bude prešetriť skutočnosť, ktoré sa týkajú investičnej výstavby na pozemkoch vložených mestom Stupava do základného imania spoločnosti

Polygón Stupava, a. s., s ohľadom na vydané územné rozhodnutia a stavebné povolenia a rešpektovanie jestvujúcich vlastnických práv mesta k pozemkom dotknutým investičnou výstavbou, a ďalej prípravou správy, ktorú komisia potom predloží na MsZ o výsledku svojich zistení.

- MsZ v Stupave zvolalo v zmysle ust. § 11b zákona 369/1990 v znení neskorších predpisov zhromaždenie obyvateľov mesta na deň 23. 6. 2016 o 17.30 hod. v Mestskom kultúrnom a informačnom centre v Stupave s nasledovným programom:
 1. prezentácia prítomných od 17.30 hod. do 18.00 hod.
 2. riešenie otázky Polygón Stupava, a. s. – návrh riešenia
 3. riešenie otázky kúpaliska v Stupave – návrh riešenia
- MsZ v Stupave poverilo poslanca mestského zastupiteľstva Štefana Haulíka vedením zhromaždenia obyvateľov.
- MsZ v Stupave súhlasilo s vyhlásením stavebnej uzávery v dotknutom území

ohraničenom pozemkami vloženými do spoločnosti Polygón Stupava, a. s., po dobu obstarania nového územného plánu mesta s cieľom regulovať územie z hľadiska verejného záujmu.

- MsZ v Stupave poverilo poslanca mestského zastupiteľstva Štefana Haulíka bezplatným právnym zastupovaním mesta Stupava ako navrhovateľa v súdnom konaní vedenom proti spoločnosti Polygón Stupava, a. s., ako aj bezplatným právnym zastupovaním Mesta Stupava ako odporcu v súdnom konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave pod číslom konania 5S227/2015.
- MsZ v Stupave schválilo návrh na spracovanie zmeny územného plánu mesta Stupava za účelom vypustenia nasledovných zmien a doplnkov z čiastkovej zmeny Územného plánu mesta Stupava č. 1a/2012:
 - čiastková zmena Z28 v sektore Stupava sever pôvodné označenie funkčnej plochy F01-B-77,
 - čiastková zmena Z53 v sektore Stupava sever pôvodné označenie funkčnej plochy F52-B-05,

- čiastková zmena Z54 v sektore Stupava sever pôvodné označenie funkčnej plochy F52-B-06,
- čiastková zmena Z56 v sektore Stupava sever pôvodné označenie funkčnej plochy F52-B-08.

- MsZ v Stupave uložilo hlavnej kontrolórke vykonať kontrolu nakladania s majetkom mesta Stupava s cieľom zistiť, či sú výstavbou na konci Stupavy smer Malacky dotknuté pozemky vo vlastníctve mesta Stupava a overiť tak objektívny stav kontrolovaných skutočností a ich súlad s všeobecne záväznými právnymi predpismi a internými normami mesta Stupava.

Dokumenty a materiály k zasadnutiu mestského zastupiteľstva, ako aj zápisnice a uznesenia sú zverejnené na internetovej stránke mesta Stupava v sekcii samospráva/dôležité informácie a v sekcii zápisnice, VZN, smernice. Videozáznam zo zasadnutia zastupiteľstva je archivovaný na internetovom portáli www.zastupitelstvo.sk, dostupný je aj zo stránky mesta Stupava v sekcii zápisnice, VZN, smernice.

Milan GREGUŠ

Nadstavba škôlky prináša obmedzenia

V Stupave fungujú štyri materské školy, kapacitne sú však maximálne vyťažené, takže nemôžu vyhovieť každej žiadosti o prijatie dieťaťa. Situáciu čiastočne vyrieši nadstavba MŠ Janka Kráľa, ktorá bude prebiehať počas letných mesiacov.

O tom, aké obmedzenia pre rodičov detí tejto škôlky z toho vyplývajú, sme sa porozprávali s riaditeľkou Alenou Požgayovou.

- **Nadstavba škôlky, o čo konkrétne ide a čo sa tým vyrieši?**

Ide o plánované rozširovanie škôlky o dve triedy. Po tom, čo mesto získalo štátnu dotáciu na dostavbu, vrhli sme sa do projektu a dnes (koniec mája) sme vo fáze prípravných prác. Deti sú ešte v novej časti budovy, nad ktorou sa bude stavať, ale jeden z vchodov sme už uzatvorili. Kapacitu dvoch nových tried odhadujeme zhruba na 40 detí.

- **V akom čase sa bude realizovať stavba a kedy sa plánuje jej dokončenie?**

Stavba sa bude realizovať počas letných mesiacov a jej ukončenie plánujeme na koniec augusta s tým, že v tom čase by mala byť už aj skolaudovaná. Nový školský rok sa oficiálne začína 5. septembra, do tohto termínu by malo byť všetko hotové. Pokiaľ sa teda niečo mimoriadne nevyskytne.

- **Po dokončení nadstavby bude môcť vašu škôlku navštevovať vyšší počet detí...**

Áno, doteraz sme mali celkovo 140 detí, po dostavbe by to malo byť až 180 detí.

- **Aký je počet novoprijatých detí, ktoré nastúpia 5. septembra?**

K dnešnému dňu som prijala 95 detí, medzi nimi je aj 40 tých, ktoré budú umiestnené v dokončenej nadstavbe. Rodičom, ktorí požiadali o prijatie svojho dieťaťa do škôlky, som posielala list s odporúčaním, nech sledujú oznamy na našej facebookovej stránke, kde budem dávať priebežné informácie o tom, ako všetko pokračuje. Čiže aj to, či nové deti nastúpia 5. septembra, alebo sa termín nástupu bude posúvať.

- **So stavbou súvisia určité obmedzenia...**

V podstate dnes ani presne nevieme, do akej

miery nás tie obmedzenia zasiahnu. Počas júna, keď nám stavebník povie, že už nemáme prístup do novej časti budovy, lebo by to mohlo ohrozovať bezpečnosť detí, presunieme deti z prístavby do staršej časti škôlky. A dve triedy, kde sú predškôláci, presunieme do náhradných priestorov v kultúrnom dome, ktoré sme dostali k dispozícii. Takže jún by sa dal zvládnuť, aj keď to bude náročné. Čo sa týka doobedňajšej činnosti, keď bude pekné počasie, môžeme byť na ihrisku, máme tiež plánovaný týždenný plavecký výcvik, nejaké výlety.

V júli máme zavretú škôlku, to je plánované voľno, keď sa striedame s ostatnými škôlkami. Tentoraz budeme zatvorení 6 týždňov, to znamená od začiatku júla do 12. augusta.

Od 15. augusta starú časť škôlky otvoríme, pretože MŠ Marchegská nebude schopná pojať všetky deti z ostatných dvoch škôlok, ktoré v tom čase majú plánované voľno a budú zatvorené.

- **Po 15. auguste už budete fungovať v bežnom režime?**

Pokiaľ sa nič mimoriadne nevyskytne, tak po 15. auguste plánujeme otvoriť na nasledujúce dva augustové týždne až do 26. augusta, aby sme aspoň čiastočne odbremenili rodičov a mohli si vyriešiť situáciu spojenú

s týmito obmedzeniami. Posledný augustový týždeň, kde sú aj dva štátne sviatky a voľné dni, sme si vyhradili na prípravu novej prevádzky na otvorenie, takže škôlka bude v tomto čase mimo prevádzky. Samozrejme, s presnými termínmi prázdninového rozvrhu rodičov včas oboznámime.

- **Dotkne sa núdzový režim aj ostatných troch stupavských škôlok?**

Prestavba sa dotkne aj iných škôlok, keďže MŠ J. Kráľa nebude môcť fungovať ako náhradná škôlka v čase, keď si iné zariadenia vyberajú voľno. Ale uvidíme, ako to bude, pretože do 10. júna dávajú rodičia žiadosti o náhradnú škôlku počas prázdninových mesiacov.

Ak by to teda bolo zvládnuťelné, tak tie dva augustové týždne by sme mohli fungovať v režime náhradnej škôlky, záleží na tom, koľko detí bude od nás a z ostatných škôlok.

Na záver ešte chceme poprosiť o trpezlivosť a pochopenie všetkých rodičov, ktorých sa núdzový stav a situácia počas letných mesiacov dotknú. Napokon, ide o spoločnú vec a v podobnej situácii sa môžu ocitnúť aj ďalšie škôlky. Ďakujeme.

Daša ČEJKOVÁ

Vizualizácia: fram architekti, s. r. o.

NAŠE-VAŠE

KLUB SENIOROV V KÚPEĽOCH

Klub seniorov Pohoda zorganizoval pre svojich členov liečebný pobyt v Turčianskych Tepliciach. Bohatý kultúrny program a liečebné procedúry v rámci pobytu absolvovalo 46 stupavských dôchodcov.

Ďakujeme mestu Stupava za finančnú pomoc pri zabezpečení autobusovej dopravy.

Viera ŠTEFKOVÁ
vedúca Klubu seniorov Pohoda
Foto: autor

STRÁNKOVÉ HODINY NA MESTSKOM ÚRADE V STUPAVE

Pondelok 7.00 hod. – 16.30 hod.
Streda 8.00 hod. – 17.30 hod.
Piatok 7.00 hod. – 12.00 hod.

ODDELENIE ÚZEMNÉHO KONANIA A STAVEBNÉHO PORIADKU

Pondelok 7.00 hod. – 16.30 hod.
Streda 8.00 hod. – 17.30 hod.

Mestský úrad v Stupave je otvorený pre stránky aj počas obedňajšej prestávky.

Zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Stupave

sa koná 20. júna 2016
vo veľkej sále kultúrneho domu od 9.00 hod.

Sledujte online zasadnutie na
www.zastupitelstvo.sk

HC TATRAN STUPAVA www.hctatranstupava.sk

Denný športový tábor
(pre deti od 8 do 14 rokov)

Malí OLYMPIONICI 2016
III. ročník

**Ponúkame bohatý program
plný športu, zábavy a dobrodružstva...**

Termín denného tábora: **15. - 19. august 2016**
Program je denne od 8:00 do 17:00 hod.

Cena: 129 Eur
Strava (desiata, obed, olovrant) a pitný režim budú zabezpečené počas celého dňa.

Prihlášky zasielajte na adresu: svetozar.prokesjr@gmail.com
Termín záväzného zaslania prihlášok: **15. jún 2016**

i 201606008

HC TATRAN STUPAVA www.hctatranstupava.sk

III. ročník

MINIHANDBALL CAMP
STUPAVA 2016

pod patronátom kapitánky ženskej reprezentácie
Lucie Súkenníkovej

Pre deti 1. - 4. ročníka ZŠ

Termín denného tábora: **11. - 15. júl 2016**
Program je denne od 8:00 do 17:00 hod.

Cena: 119 Eur
Strava (desiata, obed, olovrant) a pitný režim budú zabezpečené počas celého dňa.

Prihlášky zasielajte na adresu: svetozar.prokesjr@gmail.com
Termín záväzného zaslania prihlášok: **15. jún 2016**

i 201606009

Obnova zdravotného strediska pokračuje

Budova zdravotného strediska bola odovzdaná do užívania začiatkom roku 1967. Technický stav budovy si po takmer 50-ročnej prevádzke vyžaduje komplexnú revitalizáciu. Po minuloročnej výmene všetkých okien sa 16. mája začali práce na obnove poškodenej strešnej krytiny, výmene bleskozvodov, dažďových rín a zvodov. Práce

by mali byť ukončené do konca mája, cena diela je 29 877,09 eur s DPH.

Ďalšou pripravovanou etapou revitalizácie budovy zdravotného strediska bude obnova vnútornej elektroinštalácie.

(mg)

Foto: redakcia

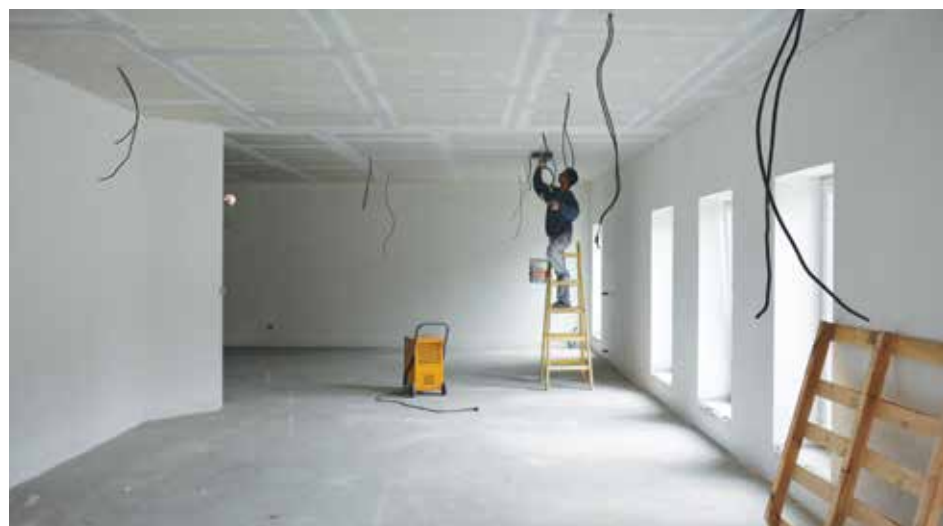
Nové sídlo knižnice

Mestská knižnica Ruda Morica sa už čoskoro dočká potrebných nových priestorov. Nové sídlo knižnice bude na Hlavnej ulici, bližšie k centru mesta. Adaptačné práce stále pokračujú. Knižnica bude čitateľom

poskytovať moderné knižničné služby, jej súčasťou bude aj letná čítareň.

(mg)

Foto: Adam GREGUŠ, redakcia

Práce na rekonštrukcii budovy finišujú vonku i vo vnútorných priestoroch.

Športovci dostanú nové ihrisko

V areáli Základnej školy kpt. J. Nálepku vyrastá vedľa jestvujúcej asfaltovej hracej plochy nové multifunkčné ihrisko. Športovisko bude pokryté umelým trávnikom o rozmeroch hracej plochy 33 m x 18 m. Určené je pre loptové športy – futbal, volejbal. Po stranách budú osadené aj dva streetballové koše. V rohoch ihriska budú umiest-

nené štyri stožiarové osvetlenia, umožňujúce využiť ihrisko aj vo večerných hodinách. Na vybudovanie multifunkčného ihriska dostalo mesto Stupava dotáciu od Úradu vlády SR vo výške 40 000 eur, dokončené bude do konca mája. ■

(mg)

Foto: redakcia

Za školou vyrastá nový športový areál. Ten starý slúžil žiakom a športovcom takmer tri desaťročia.

Zo zápisníka MsP

■ **Dňa 5. 5. 2016** prijal pracovník kamerového systému oznámenie, že na Mlynskej ulici bola občanom zadržaná osoba, podozrivá z odcudzenia bicykla z pivničných priestorov rodinného domu. Hliadka MsP podozrivú osobu predviedla na OOPZ Stupava na vykonanie ďalších úkonov spojených s objasňovaním trestného činu krádeže. Zadržaná osoba nebola obyvateľom mesta Stupava a MsP touto cestou ďakuje všimavému občanovi za spoluprácu. Toho istého dňa v podvečerných hodinách nahlásil obyvateľ Kalinčiakovej ulice MsP, že na ulici pri obytnom prívесе leží na zemi osoba mužského pohlavia. Hliadka po príchode na miesto zistila, že ležiaca osoba nejavi známky života, preto sa pokúšala o obnovenie základných životných funkcií a zároveň privolala Rýchlu zdravotnícku pomoc, ktorá po príchode konštatovala smrť osoby. Prípád na mieste prevzal privolaný vyšetrovateľ Policajného zboru.

■ **6. 5. 2016** pri vykonávaní kontroly extraviánu mesta Stupava bolo hliadkou spozorované motorové vozidlo Daewoo Lanos jazdiace po ceste, kde je to dopravnou značkou zakázané. Hliadka MsP preto vozidlo zastavila, no vodič nedokázal hliadke hodnoverne preukázať svoju totožnosť. Bol predvedený na OOPZ Stupava, kde bolo operatívne zistené, že vodič nie je držiteľom vodičského oprávnenia a v minulosti sa opakovane dopúšťal rovnakého protiprávneho konania, za čo bol aj právoplatne okresným súdom odsúdený. Hliadka po spísaní potrebnej dokumentácie vec odovzdala OOPZ Stupava na ďalšie riešenie.

■ **8. 5. 2016** v popoludňajších hodinách na číslo 159 oznámila obyvateľka Stupavy, že v časti Obora sa nachádza stratené maloleté dievča na bicykli. Hliadka po príchode na miesto dievčatko upokojila a za krátky čas našla jeho rodičov, ktorým bolo zároveň odovzdané.

■ **11. 5. 2016** v popoludňajších hodinách hliadka prijala oznam, že na Ulici J. Kráľa 6, na najvyššom poschodí bytového domu, sa pravdepodobne ubytovali bezdomovci, nakoľko je na tomto poschodí rôzne oblečenie, fľaše a iný odpad. Na základe oznamu a preverenia miesta hliadka vykonala niekoľkokrát kontrolu v nočných hodinách a podarilo sa jej na mieste zadržať osoby mužského pohlavia, ktoré na pokyn hliadky miesto uviedli do pôvodného stavu a následne boli predvedené na MsP Stupava za účelom podania vysvetlenia a zistenia totožnosti. U osôb sa našlo zariadenie potrebné k vstupe do obytného domu (magnetický čip), ktorý bol následne odovzdaný oznamovateľovi udalosti.

■ **15. 5. 2016** v skorých ranných hodinách bola hliadka MsP Stupava požiadaná o spolupátranie po hľadanej osobe, ktorá sa dopustila na inej osobe prečinu krádeže súbežne s prečinom výtržníctva. Hliadka bezprostredne po prijatí žiadosti osobu zadržala na Budovateľskej ulici a predviedla ju na OOPZ Stupava k ďalším úkonom spojeným s vyšetrovaním prípadu.

Milan VÁLEK
náčelník MsP

Zrevitalizované šatne a toalety pre športovcov

V novej budove základnej školy bol na prelome rokov 2015/2016 modernizovaný telocvičný trakt, obnovou prešli spojovacia chodba, šatne, sociálne zariadenia i sprchy. Upravený bol aj východ z budovy k športovej hale a k exteriérovým ihriskám. V blízkosti kotolne boli zriadené ďalšie toalety so vstupom z exteriéru. Budú slúžiť návštevníkom zápasov v športovej hale, ako aj športovcom využívajúcim práve budovaný ot-

vorený športový areál v susedstve športovej haly. Stavebné práce v hodnote 68 000 eur financovalo mesto Stupava. Poďakovanie patrí aj občianskemu združeniu Rodičovské združenie pri ZŠ kpt. J. Nálepku, vďaka jeho agilnosti a príspevku 3 300 eur sa podarilo priestory šatní nedávno vybaviť potrebným nábytkom a doplnkami. ■

(mg)

Foto: Martina MITICKÁ

Ulice a námestia Stupavy a Másta

(14. časť)

HLAVNÁ ULICA

Hlavná ulica v Stupave tvorí prirodzenú os nášho mesta v smere sever – juh. V minulosti bola súčasťou dôležitej obchodnej cesty vedúcej z Brna cez Holíč, Malacky, Stupavu až do Bratislavy. Význam tejto cesty vzrástol, keď v roku 1373 panovník Ľudovít I. vydal ochrannú listinu pre českých kupcov. Po stáročia túto cestu využívali kupci, cestujúci, ale aj vojaci. Jej význam upadal až v druhej polovici 19. storočia rozmachom železničnej dopravy, posledným medzníkom bolo dobudovanie diaľnice D2 v úseku Bratislava - Brno v roku 1980.

V minulosti cestu vedúcu stredom Stupavy nazývali Hlavná (Főutca, Hauptstrasse), dvojazyčné pomenovanie si udržala až do roku 1918. Delila sa na „Horný koniec“ (Felső utca, Obere Gasse) a „Dolný koniec“ (Alsó utca, Untere Gasse). Stredú ulice sa hovorilo „mestečko“. Starší Stupavčania slovenský variant rozdelenia ulice na tri časti používajú dodnes. Horný koniec začínal na Námestí Slovenského povstania a končil pri kaštieli, dolný koniec sa končil hostincom „U Maroša“. V strede medzi nimi sa nachádza úsek nazývaný bežne aj dnes „mestečko“, kde bola sústredená väčšina obchodov s rozličným tovarom.

Blato, prach, rigoly a potok

Tieto štyri, dnes už nezvyčajné veci, si všimnete ako prvé pri prezeraní starých fotografií a pohľadníc s vyobrazením Hlavnej ulice. Hlavná cesta bola udržiavaná len štrkovaním, počas dažďov ju pokrývali vrstvy blata, inokedy sa zase na nej víril prach. Počas medzivojnového obdobia sa snažil tunajší lekár a zaslúžilý činovník MUDr. Adolf Zimprich presadiť pravidelné kropenie Hlavnej cesty hasičskou striekačkou. Prospešný nápad sa mu však nepodarilo uviesť do praxe. O odvádzanie dažďových vôd z Hlavnej cesty sa starali pravidelne čistené a udržiavané dažďové rigoly, ktoré na frekventovaných úsekoch boli prekryté drevenými lávkami.

Pohľad na Hlavnú ulicu začiatkom 20. storočia. Uprostred záberu vidno pretekajúci potok.

Krajom Hlavnej cesty tiekol plytký potok, napájaný bol z dnes už nefunkčného vodopádu v Kaštielskom parku. Úzka stružka vody tiekla popri tehlovom múre kaštiela na Slovenskej ulici, na Námestí sv. Trojice bola vybudovaná požiarna nádrž na vodu, voda ďalej tiekla Hlavnou ulicou. Potôčik obchádzal z ľavej strany návršie s Kostolom sv. Sebastiana v Máste a za dedinou vytváral menší rybník. Potok bol v úseku Hlavnej ulice v roku 1925 pod úrovňou cesty uzavretý do betónových rúr. Spolu s potokom zmizli aj drevené mostíky.

Pagaštanová aleja

Na prelome 19. a 20. storočia sa na Hlavnej ulici nachádzali len ojedinelé staré stromy, v „mestečku“ stálo päť drevených búd, ktoré využívali miestni obchodníci. Ošarpaný vzhľad búd kritizoval v roku 1908 majiteľ stupavského kaštiela gróf Károlyi a odporúčal obecnej rade uskutočniť kroky na zlepšenie vzhľadu centra mesta. Búdy boli premiestnené na námestie ku kostolu a neskôr nahradené murovanými. Skrášľovanie Hlavnej ulice pokračovalo. V tom istom roku bola zá-

sluhou vtedajšieho starostu Jozefa Nováka vysadená aleja stromov.

ročia už svietili na Hlavnej ulici elektrické svietidlá, ktoré nahradili

Stred Hlavnej ulice. V dome v popredí na ľavej strane ulice bol židovský chudobinec, dnes na jeho mieste stojí budova "starej Billy".

Tvoril ju dvojrad pagaštanov konškých v úseku od hostinca Srdiečko (v tom čase hostinec „U Justha“) po vtedajší panský špitál (dnes hostinec „U Maroša“). Stupavský kronikár Jozef Krištoffy uvádza, že vo veľkej zime roku 1928 v Stupave úplne vyhubilo všetky gaštany. Neuvádza však bližšie, ako bola postihnutá aleja na Hlavnej ulici. V prvej polovici tridsiatych rokov 20. storočia dal miestny Okrášľovací spolok na vlastné náklady osadiť v aleji jednoduché drevené lavičky. Pagaštanová aleja plnila celé polstoročie úlohu stupavského korza a stala sa symbolom obce. Lavičky poskytovali v lete príjemné posedenie v tieni košatých korún stromov. Jeden rad gaštanovej aleje bol vyrúbaný pri rozširovaní cesty v roku 1968.

Začiatkom tridsiatych rokov 20. sto-

staré olejové lampy umiestnené na drevených stĺpoch. Pri vyústení Mlynskej ulice na Hlavnú, dal okrášľovací spolok osadiť valcový

zástavbe sa vrátili rôzne obchodné prevádzky.

Milan GREGUŠ
Foto: archív autora

Napravo v popredí je dom s pekárňou Karola Lercha, ktorý bol aj vydavateľom tejto pohľadnice.

Typický pohľad na centrum Stupavy začiatkom 20. storočia.

pútač, ktorý slúžil ako plocha na vylepovanie reklamných plagátov.

Hlavná prestala byť hlavnou

V medzivojnovom období sa úsek Hlavnej ulice od kaštiela po Námestie Slovenského povstania nazýval Horná, prípadne Vrchná ulica. V štyridsiatych rokoch 20. storočia Hlavnú ulicu premenovali na Hlinkovu, podľa telefónneho zoznamu bola v roku 1946 opäť premenovaná, tentoraz na Ulicu kpt. Nálepku. Po roku 1948 dlhú Hlavnú ulicu podelili novými názvami. Úsek od budovy mestského úradu po kaštieľ pomenovali Ulicou Februárového víťazstva, od kaštiela po kostol v Máste Ulicou kpt. Nálepku. V roku 1953 bola k Stupave pričlenená susedná obec Mást, pokračovanie Nálepkovskej ulice v tejto časti bolo pomenované po básnikovi Pavlovi Országhovi Hviezdoslavovi. Hlavná ulica sa svojho pôvodného názvu dočkala až v roku 1991 po politických zmenách. Do domov v uličnej

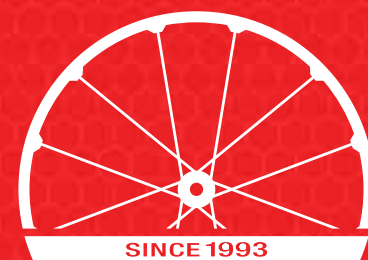
Pohľad na dolný koniec Hlavnej ulice. Vľavo vidno Kostol sv. Sebastiana v Máste so starším ukončením vežovej bane. Vpravo v pozadí vidno vežičku panského chudobinca, dnes reštaurácia U Maroša.

Pri Justhovom hostinci (dnes Srdiečko) vidno drevené budy obchodníkov.

Posedenie v tieni stromov na drevených lavičkách.

KOLIESKO

PREDAJ A SERVIS BICYKLOV

Hlavná 40, Stupava

0903 743 881

www.koliesko.eu

„Všetko, čo píšem, je inšpirované skutočným životom“

Majself

■ **Ste raper, ako sa to vlastne stalo?** © Počas toho, ako som vyrastal, som si uvedomil, ako milujem hudbu a s rokmi som prichádzal na to, že by som jej chcel venovať čo najviac času.

■ **Ako vzniklo meno Majself?** Súvisí aj s tým, že na začiatku ste všetko okolo vydávania albumov financovali z vlastného vrecka?

Nie, nesúvisí. Mal by som asi povedať nejaký super príbeh o tom, ako to vzniklo, ale pravda je, že som si ten pseudonym vymyslel, keď som mal nejakých osemnásť, počas leta v Anglicku. Vtedy mi to znelo dobre...

■ **Potrebuje raper hudobné vzdelanie, alebo stačí škola ulice a života?**

Mať talent nestačí. Raper Majself, rodený Stupavčan, o tom vie svoje. Ako spieva v skladbe zo svojho najnovšieho albumu: „Netrápi ma, čo mi povieš ty, idem jak Rolls Royce.“

Nie, nepotrebuje, stačí cit na vnímanie hudby a chuť v kombinácii s talentom, ktorý sa však dá nahraďiť tvrdou prácou. Určite je dobré, keď má človek niečo odžité, z tých textov je to veľmi citlivé.

■ **Posledné slová na váš najnovší album Neptun ste nahráli 6. mája o 0.32, ako ste zverejnili na FB. Pocity z tej noci? Ešte stále žijú?**

V podstate áno, ale počas samotného procesu, než album vyjde, je toho toľko, že ten pocit človek ani nestíha precítiť.

■ **Akými akciami plánujete propagovať nový album?**

Koncom mája na Release Party v Klub Dole v Bratislave a ináč cez leto budeme plánovať CZ/SK Tour, ktorá by sa mala začať od septembra. Počas prázdninových mesiacov však budú, samozrejme, prebiehať vystúpenia tak, ako doteraz.

■ **Aj tentoraz ste väčšinu svojich textov venovali dvom najdôležitejším ľuďom v živote – vašej žene a synovi?**

Nie, nový album Neptun zameriava môj život zo širšieho hľadiska a nerád robím veci aj o rodine len preto, že to ľudia radi počujú. Samozrejme, tým, že sú mojou súčasťou, ich v častiach textov nájdú aj na novom albume.

■ **Sú na novom albume skladby inšpirované skutočným príbehom, ako to bolo napríklad pri albume Eden, konkrétne v skladbe Nevinná?**

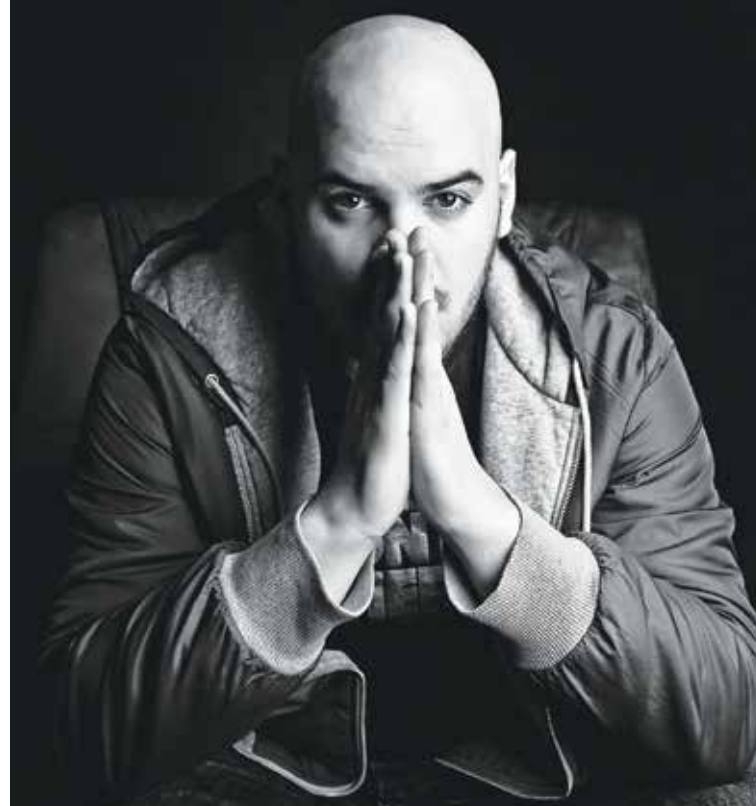
Áno. Hrdina je môj osobný príbeh a skladba Exit je takisto real. Ale fakt je ten, že vlastne všetko, čo píšem, je inšpirované skutočným životom.

VIZITKA

Majself je 28 ročný reper a spoluzakladateľ labelu Neni Problem, jeho charakteristickými črtami je energický prejav a úprimnosť v textoch. V roku 2011 vydal svoj debutový demo album SiedmyArchanjel, na ktorom ako nováčik spolupracoval napríklad aj s legendárnym Rascom z CaliAgents. Neskôr aktívne tvorí na všetkých frontoch a v roku 2013 vydáva svoj spoločný album „Parfem“ s producentom Mugisom, kde sa popri ňom na mikrofóne vystriedala takmer celá špička CZ/SK, vrátane Separa, Resta, Moma Kaliho a iných. Po kladných odozvách zo strany verejnosti absolvuje svoju prvú tour a v priebehu roka okolo päťdesiat koncertov v rámci Česka a Slovenska. Stretáva sa s mladým a talentovaným producentom Grizzlym a začínajú tvoriť album „Eden“, ktorý vychádza v marci 2015. Eden je doposiaľ najvýraznejším Majselfovým počínom a dá sa považovať za prelom v jeho kariére, aj vďaka úspešným singlom Nevinná, či Playback s Restom. Momentálne posledný album Neptun vydal koncom mája tohto roku, objavia sa na ňom mená ako Separ, Kali, Mugis, Plexo, Paulie Garand & Kenny Rough, Boy Wonder, Martina Fabová.

„Život je tisíc malých vecí naokolo, ktoré mi robia radosť, vďaka tomu dýcham.“
(úryvok zo skladby Endorfin, album Parfem)

„Je dobré, keď má človek niečo odžité, z tých textov je to veľmi citlivé.“

■ **Váš úplne prvý a aktuálne posledný album, porovnávate ich? Čo všetko sa medzitým zmenilo?** Obrovsky veľký posun. Hlavne už stopercentne verím tomu, čo robím.

■ **„V živote sa stanú veci, ktoré potom ovplyvnia ťa...“ Ktoré veci vo svojom živote považujete za osudové?** Moment, keď sme sa s mojou ženou Júliou spoznali a narodenie nášho syna.

■ **Veríte na osud, karmu a veci medzi nebom a zemou?** Áno. Ale takým vlastným spôsobom. ©

■ **Čo vám napadne, keď sa povie Stupava?**

Milión spomienok, priatelia, rodina... domov. Aj keď už dnes v Stupave nebývam.

■ **Na záver ešte otázka, ktorá sa týka ďalekej budúcnosti: Odchádzajú raperi do dôchodku? Viete si predstaviť, že takýto druh hudby budete robiť napríklad v sedemdesiatke?**

Bez ohľadu nato, či to bude rap, alebo akýkoľvek iný žáner, verím, že budem s umením spojený do konca života. Vlastne si bez neho ani neviem život predstaviť.

Daša ČEJKOVÁ

Foto: archív MAJSELF

Brigáda v materskej škole

V sobotu 21. 5. 2016 sa v Materskej škole na Ružovej ulici konala jarná brigáda. Rodičia spolu so zamestnancami školy upravili školský dvor a priestranstvo pred materskou školou.

Ďakujem všetkým zúčastneným za pomoc a mestu Stupava za poskytnutie veľkoobjemového kontajnera na biologický odpad.

Soňa ŠEREŠOVÁ, riaditeľka MŠ
Foto: autorka

Športové hry seniorov

V Jablonovom sa 19. mája stretli už po piaty raz tri stovky seniorov z blízkeho okolia na podujatí Športové hry seniorov. Stupavských seniorov reprezentovalo deväť členov Klubu seniorov Pohoda: Milan Brezovský, Žofia Brezovská, Pavol Huk, Oľga Huková, Ľudmila Mózová, Anna Darášová, Jozef Sokol, Magdaléna Mišovská a Zdenka Tršťanová. Seniori súťažili vo viacerých športových disciplínach, ako boli hod granátom, petang, strelba a kop futbalovou loptou. Všetkých pobavila aj

ďalšia „športová“ disciplína – hod gumákom. Že to našim seniorom skutočne šlo dobre, svedčia aj ocenenia ich výkonov. Vďaka pani Mózovej a pánovi Hukovi sme získali všetky medaily, zlatú, striebornú aj bronzovú. Touto cestou by som sa rada poďakovala všetkým zúčastneným za ich bojovnosť a výbornú reprezentáciu mesta Stupava.

Mgr. Zuzana LOVIŠKOVÁ
prednostka MÚ
Foto: autorka

Účastníckymi medailami ovenčená stupavská výprava na športových hrách seniorov v Jablonovom.

Slávik Slovenska

Tento rok sa žiaci našej školy zúčastnili už na 26. ročníku spevackej súťaže slovenských ľudových piesní Slávik Slovenska. Žiaci I. kategórie, teda 1. – 3. ročníka, absolvovali školské kolo 26. apríla 2016.

Umiestnenie žiakov:

1. miesto

Katka Priesolová, 3. C
postup do okresného kola
Piesne: A kedy ja pasla a Anička, dušička

2. miesto

Andrejka Pastvová, 2. D
Piesne: Moje milé, premilené jahody a U susedov

3. miesto

Karla Čipková, 2. F
Piesne: Keď mi srdce chorie a Sedela na víšku

Pochvalné uznanie:

Kristínka Cvoligová, 1. E
Piesne: Kukulienka, kde si bola a Keď sa lipka rozvíjala

Súťaže sa zúčastnilo desať detí, ostatní z prihlásených sa nezúčastnili pre ochorenie. Deti spievali s chuťou a nadšením. Všetkým zúčastneným blahoželáme.

Mgr. Ľubica DARÁŠOVÁ
Foto: Mgr. Mária DEMETROVÁ
ZŠ kpt. J. Nálepku

AES
group
realitná
kancelária

REALITY STUPAVA

Vážený klienti, dovoľujeme si Vás informovať, že už nás nájdete v nových priestoroch oproti kaštielu v Stupave na **Námestí M.R.Štefánika 2**

NOVÁ ADRESA

www.reality-stupava.sk

I Kto hľadá, nájde!

Naozaj je to tak. Dňa 6. mája 2016 sa v ZŠ kpt. J. Nálepku v Stupave hľadalo a hľadalo. Od rána sa to tam hemžilo deťmi z 1. stupňa, ktoré veselo pobehovali, skackali, džavotali a netrpezlivo čakali, čo sa bude diať. Ich úlohou bolo nájsť ukrytý poklad, ale nikto netušil, kde je schovaný. Počas náročnej cesty museli plniť rôzne úlohy a na jej konci bol ukrytý poklad.

Členovia skupiny historického šermu UR-SUS pripravili pre deti zaujímavé úlohy. Po splnení jednotlivých úloh dostali vždy jednu indíciu, ktorá ich mala doviesť k miestu, kde bol tajomný poklad ukrytý. Zahrali si

stredovekú vybíjanú, museli správne obliecť rytiera, vylúštiť hádanky, zložiť prekážkovú dráhu, hodiť kópiu, trafiť loptičkou do prúteného koša a, samozrejme, nájsť poklad. Našli, a bol nielen zlatý, ale aj sladký. Prišlo nám aj počasie, ktoré prispelo k skvelej nálade. Koniec týždňa bol vydarený a deti si odniesli kopec krásnych zážitkov.

Ďakujeme členom skupiny historického šermu za skvelú zábavu.

Mgr. Mária DEMETROVÁ
ZŠ kpt. J. Nálepku Stupava
Foto: autorka

Žiaci prvého stupňa základnej školy kpt. j. Nálepku v Stupave pózuju pred objektívom po absolvovaní dobrodružného a zábavného dňa.

I Detské rybárske preteky

V sobotu 7. mája 2016 sa na Vacháľkovom rybníku konali tradičné detské rybárske preteky. Zúčastnilo sa na nich 44 pretekárov, spolu ulovili 30 kaprov. Víťazom sa stal Tomáš Masár zo Stupavy so 147 bodmi za tri ulovené kapry. Prémiovú cenu za najkrajší úlovok získal Miroslav Kučera zo Zohora, za kapra dlhého 74 cm. Hodnotné ceny, ktoré venovali MsO SRZ Záhorie a ObO SRZ Stupava prostredníctvom tradičných sponzorov, si rozdelilo spolu 15 pretekárov.

Peter KADLEČOVIČ
tajomník ObO SRZ Stupava
Foto: autor

Predseda klubu SZR Jaroslav Jánošík odovzdáva cenu víťazovi pretekov Tomášovi Masárovi.

Skupinka návštevníkov a účastníkov rybárskych pretekov, očakávajúcich vyhlásenie výsledkov.

Absolventské vystúpenie žiakov ZUŠ

Bravó, bravó! Spontánne výkriky nadšenia a potlesk sa ozývajú kinosálou. To škôlkari búrlivým aplauzom oceňujú vystúpenie absolventov Základnej umeleckej školy v Stupave. Tí svojim menším kamarátom zo stupavských škôlok hrou na priečnej flaute, akordeóne, gitare či violončele spríjemnili 18. májové predpoludnie. Efektu bodkou koncertného

vystúpenia boli tanečnice, ktoré v rytme známej piesne – Mně se líbí Bob – predviedli svoju vycibrenú choreografiu. Nadšená mládež v hľadisku prešla taktiež rytmickou skúškou, ktorá ju oprávňuje absolvovať talentové skúšky na prijímacích pohovoroch, organizovaných základnou umeleckou školou. Sme radi, že naše občianske združenie Pour Art môže formou zapožičania koncertnej sály podporiť snahu, vytrvalosť a nadšenie týchto mladých umelcov. Tie nech sú vždy hlavným motorom pre začiatok ich možno aj profesionálnej hudobnej kariéry. Všetkým účinkujúcim a pedagógom držíme palce a tešíme sa na ďalšie stretnutia.

Text: Martin MURÁNI, OZ Pour Art
Foto: autor

NAPÍSALI O NÁS:

WESTUNGARISCHER GRENZBOTE, 28. 6. 1905

Dobrovoľný hasičský spolok v Stupave oznamuje, že 2. júla 1905 oslavuje svoje 25. výročie založenia vo veľkej záhrade a v sálach hostinca „U zlatého jeleňa“. Vstupné: záhradná slávnosť 50 halierov na osobu, večer tanečný venček 2 koruny, rodinná vstupenka 3 koruny. Cena za kúver k slávnostnému banketu 2 koruny. Slávnostný program: o 4. hodine ráno budiček, o 8. hodine ráno recepcia, medziasom hostia, o 9. hodine ráno desiata, o 10. hodine predpoludním slávnostná bohoslužba, o 11. hodine predpoludním slávnostný prejav a odovzdávanie diplomov, o 12. hodine na poludnie prehliadka hasičského cvičenia, o 13. hodine slávnostný banket. Po 14. hodine sa začína záhradná slávnosť, zábavná lotéria, beh vo vreci, súťaž v kolkoch, strelba do terčov atď.

Preklad Milan KUBÍČEK

VÍTAZNÁ PRÁCA

Tajomstvá prírody

Od malička vyrastám v prostredí prírody v Malackách, kde ihličnaté stromy rastú priamo za domom. Je to prostredie, ktoré sa vyznačuje čarokrásnymi vysokými borovicami, krásnymi lúkami, posiatymi najkrajšími kvetmi, ktoré len tak široko-ďaleko nevidáť. Les a príroda vôbec je to, čo ma neustále nadchýňa a priťahuje. Aj v škole sa učíme, aké dôležité je chrániť prírodu a všetko, čo sa v nej nachádza.

Lesy sú neoddeliteľnou súčasťou prírody. Či ide o okolie riek, alebo o naše pohoria, takmer všade vidíme les alebo aspoň malý lesík. Zeleň vnímame podvedome, ale málokto z nás vie, čo sa v lese odohráva, kto alebo čo v ňom žije či rastie. Mnohí si ani neuvedomujú, že voda netečie z vodovodu, ale vyviera v hlbokých lesoch, že jednotlivé stromy tlmiť hluk, znižujú množstvo prachu a sú útočiskom rozličných druhov rastlín a živočíchov.

Je dôležité poznať tieto vzťahy, aby sme ich neničili, lebo len tak chránime sami seba a živočíchy. Príroda a lesy sú pre nás najlepšou knihou, ktorú by sme mali čítať pomaly a pozorne, pretože nikde nenájdeme toľko múdrosti a poznania. Les má veľa funkcií, má schopnosť vytvárať drevo a zároveň chráni úrodnú pôdu, zachytáva vodu, vzniká tu kyslík, pohlcuje prach a škodliviny, filtruje vzduch a predovšetkým nám poskytuje možnosť relaxu. Les rastie dlho, i niekoľko ľudských generácií. Z toho, čo zasadia naši dedovia, máme úžitok až my, vnuci. Naši predkovia boli od prírody a lesa závislí, pretože les im poskytol všetko, čo k životu potrebovali, či to bolo drevo na stavbu príbytku, na kúrenie, krmivo pre dobytok, lesné plody, huby, liečivé rastliny na chutný čaj. Preto ho mali v úcte a využívali ho obvykle tak, aby z neho mali osoh stále. Stromy svojou korunou ponúkajú tieň pre rastliny pod ním. Niektoré rastliny či huby sa priťahujú na kmeni stromu. Vtáky chytajú hmyz, ktorý žije na strome. Človek začal lesy ohrozovať, keď zistil úrodnosť pôdy a vypaľoval ju.

Teraz však začal lesy opäť vysádzať a chrániť. Je obdivuhodné, akým obrovským zdrojom inšpirácií môže byť príroda pre človeka či po stránke vedeckej, alebo umeleckej. Nedávno som sa dopytala, že vedcov udivuje nesmierna tuhosť vlákna, z ktorého je utkaná pavučina. Vedci sa snažia sledovaním pavúkov pri práci prísť na spôsob, ako vyrobiť vlákno s podobnými vlastnosťami, ktoré by našlo v dnešnej modernej dobe široké využitie. Skúsme si však spomenúť na niektoré architektonické stavby. Napríklad také stĺpy v chrámoch pripomínajú kmene vysokých stromov. Kamenné stavby majú veľmi dobré akustické vlastnosti ako napríklad kolesá. Takú istú akustiku nájdeme napríklad niekde v doline alebo v lese. Stopy prírody nájdeme aj v umení. Obrazy s prírodnou scénériou vzbudzujú v ľuďoch veľmi príjemné a pokojné pocity. Nikde nenájdeme také nekonečné množstvo striedajúcich sa farieb ako počas jednotlivých ročných období. Príroda je aj v tomto smere zdrojom nevyčerateľných možností. Je však aj sama umelkyňou. Vzťah k prírode si človek

stále obnovuje, ako keby podvedome túžil po návrate do jej lona. Tento vzťah k prírode veľmi pripomína vzťah matky a dospievajúceho dieťaťa.

Michaela HABOVÁ, 8. A,
ZŠ Štúrova, Malacky

Všetky ocenené literárne práce uverejníme v zborníčku
PRÍRODA JE ŽIVOT PRE KAŽDÉHO
zborníček rozpošleme do škôl,
súťažiacim žiakom a bude k dispozícii
v našej knižnici.

BURZA NÁLEPIEK - UEFA EURO 2016 FRANCE POKRAČUJE

Pozývame všetkých zberateľov nálepiek futbalistov do albumu UEFA EURO 2016 FRANCE. Prídte vždy v utorok a vo štvrtok o 16. hod. do Mestskej knižnice Ruda Morica, nadbytočné nálepky si môžete medzi sebou povymieňať a súčasne si môžete vymeniť požičané knihy alebo sa do knižnice zaregistrovať. Tešíme sa na vás!

Vyhodnotenie literárnej súťaže

PRÍRODA JE ŽIVOT PRE KAŽDÉHO

V Mestskej knižnici Ruda Morica v Stupave sa 11. mája 2016 konalo zasadnutie poroty, ktorá vyhodnotila XXI. ročník literárnej súťaže „Príroda je život pre každého“.

Názov literárnej súťaže sme zvolili preto, lebo príroda bola jadrom celého diela Ruda Morica. Táto súťaž bola prvýkrát vyhlásená pri príležitosti nedožitých 75 rokov slovenského spisovateľa – národného umelca Ruda Morica, ktorý dlhé roky žil a tvoril v Stupave. Propozície literárnej súťaže boli poslané 21 Základným školám okresu Malacky a ZŠ SNP Sučany. Literárne práce do súťaže poslali tieto školy: Jakubov, Malacky, Rohožník, Sološnica, Stupava, Záhorská Ves, Závod a Sučany. Porota v zložení Mgr. Eva Hornišová a Marta Šurinová vyhodnotila literárne práce a vybrala zo 79 prác 11 najúspešnejších, ktoré budú ocenené.

OCENENÉ LITERÁRNE PRÁCE ŽIAKOV:

CENA POROTY Michaela Habová: **TAJOMSTVÁ PRÍRODY**, ZŠ Štúrova, Malacky, 8. ročník

OCENENÉ LITERÁRNE PRÁCE BEZ PORADIA

- Dávid Hodoš: **ČAROVNÁ ZIMA**, ZŠ SNP, Sučany, 5. ročník
- Šimon Láni: **ZRANENÝ KOCÚRIK**, ZŠ SNP, Sučany, 6. ročník
- Lucia Angerová: **ZRANENÁ SOVA**, ZŠ kpt. J. Nálepku, Stupava, 6. ročník
- Karol Bilený: **VEĽKÉ PREKVAPENIE**, ZŠ kpt. J. Nálepku, Stupava, 6. ročník
- Kristína Čukašová: **CHRÁŇ!**, ZŠ kpt. J. Nálepku, Stupava, 8. ročník
- Dominika Hudecová: **DVE SKVELÉ VECI**, ZŠ Jakubov, 9. ročník
- Patrícia Horňáková: **LETNÉ RÁNO**, ZŠ Sološnica, 7. ročník
- Viktória Kaderová: **MÔJ NAJKRAJŠÍ ZÁŽITOK V PRÍRODE**, ZŠ Záhorská Ves, 9. ročník
- Šimon Blusk: **ZÁCHRANA SÝKORIEK**, ZŠ Dr. J. Dére, Malacky, 6. ročník
- Robin Šimek: **POŠTOVÝ HOLUB**, ZŠ SpŠ sv. F. Assiského, Kláštorne nám. č.1, Malacky, 6. ročník

Blahoželáme oceneným žiakom. Ostatným, ktorí sa do literárnej súťaže zapojili, želáme veľa tvorivých síl a chuť zúčastniť sa aj v budúcom roku. Ďakujeme tiež za spoluprácu učiteľom škôl, ktoré sa do súťaže zapojili a porote, ktorá literárne práce hodnotila.

KNIHY V KNIŽNIČKÁCH SA HÝBU

Knihy v knižničkách na autobusových zastávkach si nachádzajú svojich čitateľov. Darcovia svoje prebytočné knihy prinášajú do knižnice, alebo ich priamo vložia do poličky na autobusovej zastávke. Takto je to fajn, knihy v sú pohybe, výmena je zmyslom knižničiek. Smutné je, že sa nájdu ľudia, ktorí si naberú plné tašky, alebo naložia celý obsah knižničky do auta. Maria takto prácu a radosť ostatným. Čo s nimi? Upozorňovať, presvedčať, vychovávať? Skúsme ich spolu nabádať k slušnosti a miere. Nech knihy nájdené v knižničkách tešia a prekvapujú svojich čitateľov.

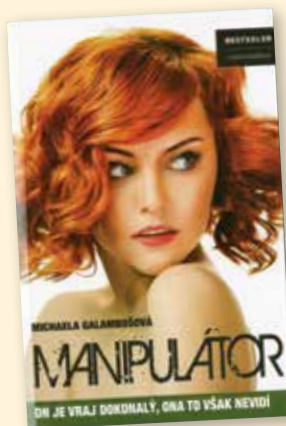

KNIŽNÉ TIPY PRE VÁS

Rozprávky z trávy

Silvia Havelková

Šikovný a pracovitý Pavúčik Leopold, veľmi namyslená zlatoočka, kováčik pásikavý ktorý v ničom nevynikal, moľa Júlia, ktorú trápil jej sivý vzhľad... To sú hrdinovia útlej knižky Rozprávky z trávy. Začítajme sa do ich príbehov a dozvieme sa veľa nového a poučného o živote v prírode. Kniha je zaujímavá pre deti, ich rodičov aj starých rodičov.

Manipulátor

Michaela Galambošová

Jozef sa pýši zdravým životným štýlom, vyšportovanou postavou a zaujíma sa o alternatívnu medicínu. Evu rozum nabáda, že by mal byť dokonalým partnerom, do vzťahu vchudne rovnými nohami aj napriek pochybnostiam. Jozef je vo všetkom dokonalý, Eva je príliš tučná, nevie upratať, nechce mu pomáhať pri stavbe zrubu... Dokáže sa Eva oslobodiť spod područia manipulátora, alebo spojí svoj život s Jozefovým?

MESTSKÁ KNIŽNICA RUDA MORICA

Hviezdoslavova 744, 900 31 Stupava
Tel.: 02/6593 4818, e-mail: kniznica@mkic.sk

PONDELOK	10.30 – 11.30	12.30 – 16.00
UTOROK	10.30 – 11.30	12.30 – 18.00
STREDA	pre verejnosť zatvorené	
ŠTVRTOK	10.30 – 11.30	12.30 – 18.00
PIATOK	10.30 – 11.30	12.30 – 16.00

Hornová
PLUS,
spol. s r.o.

CHRÁNENÁ DIELŇA V STUPAVE

Chránená dielňa Hornová PLUS, spol. s r. o. sa zúčastnila prvého ročníka odovzdávania ocenenia ZAMESTNÁVATEĽ BEZ PREDISUDKOV, ktoré zorganizovalo občianske združenie TENENET Senec.

Občianske združenie TENENET bolo založené v Senci v roku 2011 a poslaním združenia je prispievať svojou činnosťou k rozširovaniu odborných vedomostí a praktických zručností v sociálnej práci prostredníctvom vzdelávania, výcvikov, štáží a ďalších aktivít pre členov svojho združenia a iných záujemcov. Názov TENENET si združenie vypožičalo od Egyptskej bohyně mlieka, medu a piva. Jednou z činností je združenia TENENET je vykonávanie služieb zamestnanosti pre zdravotne postihnutých ľudí v zmysle zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti

a v znení neskorších predpisov a zamestnávanie občanov so zdravotným znevýhodnením. Práve táto činnosť bola inšpiráciou pre vytvorenie prvého ročníka slávnostného odovzdávania ocenení firmám, ktoré dávajú šancu uplatniť sa na trhu práce aj zdravotne znevýhodneným občanom. Napriek tomu, že zamestnávanie hendikepovaných ľudí prikazuje zákon každej firme, ktorá má viac ako 20 zamestnancov, množstvo z nich radšej zaplatí pokutu. Druhou možnosťou je, že si firma, ktorá hendikepovaných nezamestná priamo si objedná služby alebo výrobky od chránenej dielne. Podľa štatutárnej zástupkyne Eleny Kopcovej počet ľudí s postihnutím, ktorí sa uplatnia na trhu práce je stále málo. Môže za to nízka informovanosť aj predsudky voči týmto ľuďom. Práve propagácia zamestnávateľov, ktorí dajú šancu aj ľuďom s postihnutím je podľa Eleny Kopcovej dôležitá a dokáže tak narušovať zabehnuté predsudky. Odovzdávanie ocenení sa konalo v kultúrnom dome v Senci dňa 12.5.2016 o 17-tej hodine a jednou z ocenených chránených dielní bola aj chránená dielňa Hornová PLUS, spol. s r.o. zo Stupavy, ktorá zamestnáva dve osoby so zdravotným znevýhodnením. Vystúpenie skupiny DESMOD oživilo túto spoločenskú akciu a vytvorilo dobrú náladu, ktorá vydržala počas celej akcie. K dobre nálade prispel tiež moderátor Pišta Vandal a veľké poďakovanie patrí organizátorom Elene Kopcovej, Nore Horváthovej a tiež všetkým, ktorí priložili ruky k dielu. **Veľké ďakujem. Za chránenú dielňu Hornová PLUS, spol. s r.o.,**

Mgr. Jarmila Hornová.

Hornová PLUS, spol. s r. o.
e-mail: info@uctovnictvoplus.sk

KOMORNÉ
DIVADLO

UVÁDZA FRANCÚZSKU KOMÉDIU S PIESŇAMI

Predstavenie je vhodné od 15 rokov.

Smoliar

10. 6. 2016
12. 6. 2016
17. 6. 2016
19. 6. 2016
19.00 hod.

autor: George Feydeau preklad: Ľubomír Vajdička réžia: Roman Maroš dramaturgia: Lenka Garajová scéna: Palo Pilar
kostýmy: Ema Teren hudba: Marián Surovka texty piesní: Roman Maroš choreografia: Katarína Ondrušová
hrajú: Martina Mitická Roman Maroš Marián Surovka Jana Vizmullerová Petra Valíčková Marek Holúbek Marek Sokol Dáša Čejková
Viliam Polák Ľubica Binderová Blanka Veselá Stanislav Styan Juraj Račan Jozef Binder Katarína Ondrušová Katarína Jedenásta

VSTUPENKY ZAKÚPITE V PREVÁDZKACH: Sport Moda Milica, Zlatníctvo Woletz, Vinotéka VINOPI,
Cestovná agentúra Via, Komunal Bar, v pokladni Kina X a ONLINE NA STRÁNKE www.kinox.sk Cena vstupenky 6 €.

Agátová 16, 900 31 Stupava, www.kinox.sk, www.pourart.sk

P O U R A R T

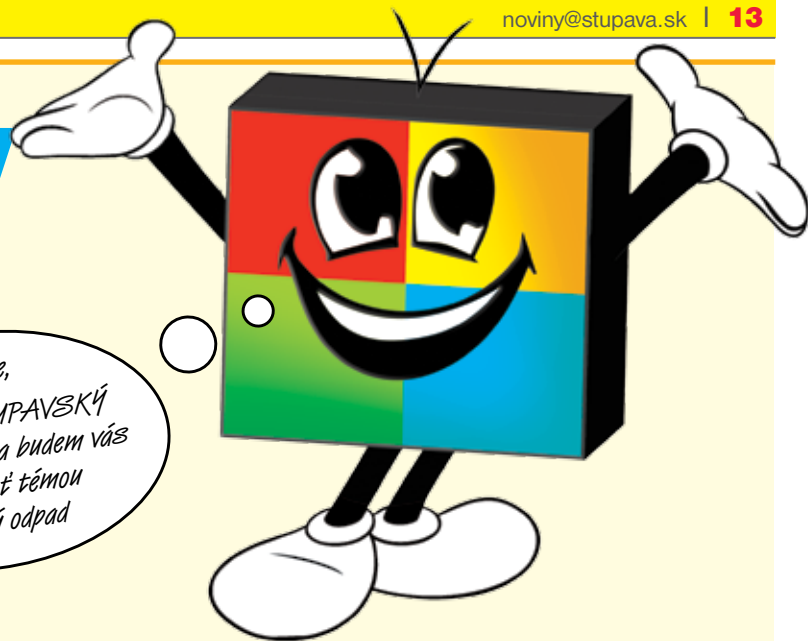
MESTO
STUPAVA

Bratislavský
samosprávny
kraj

TRIEDENÝ ODPAD

Ahojte,
volám sa STUPAVSKÝ
SEPARÁČIK a budem vás
sprevádzať témou
triedený odpad

Stupava chce byť zodpovednejšia – začína kompostovať

Mesto Stupava už čoskoro začne projekt domáceho kompostovania. Reaguje tak na nový zákon o odpadoch, ktorý je v platnosti od 1. 1. 2016 a zároveň na vysoké množstvo zeleného odpadu, ktorý sa nachádza v zmesovom komunálnom odpade. Kompostovanie má pomôcť k čistejšej a zelenejšej Stupave.

Projekt domáceho kompostovania v rodinných domoch mesto plánuje postupne zavádzať vo všetkých mestských častiach. Začínať bude v časti Pažiť, kde sa uskutočnili už prvé kroky. Cieľom tejto novinky je odbúrať biologicky rozložiteľný odpad z nádob na zmesový komunálny odpad. Jeho množstvo totiž tvorí v priemere viac ako polovicu objemu nádob na komunálny odpad. Občania tak začnú popri separovaní plastov, papiera, kovov, skla, tetrapakov a ostatných zložiek triediť aj svoj zelený odpad zo záhrad.

Bioodpad nepatrí na skládku. Biologicky rozložiteľný odpad ako odpad zo záhrad, najmä kvety, konáre, listie, burina, pokosená tráva či šupky z ovocia a zo zeleniny už viac podľa nového zákona o odpadoch nemožno vyhadzovať do bežných nádob na komunálny odpad, ale musí byť zhodnocovaný napríklad kompostovaním. Preto to tak je?

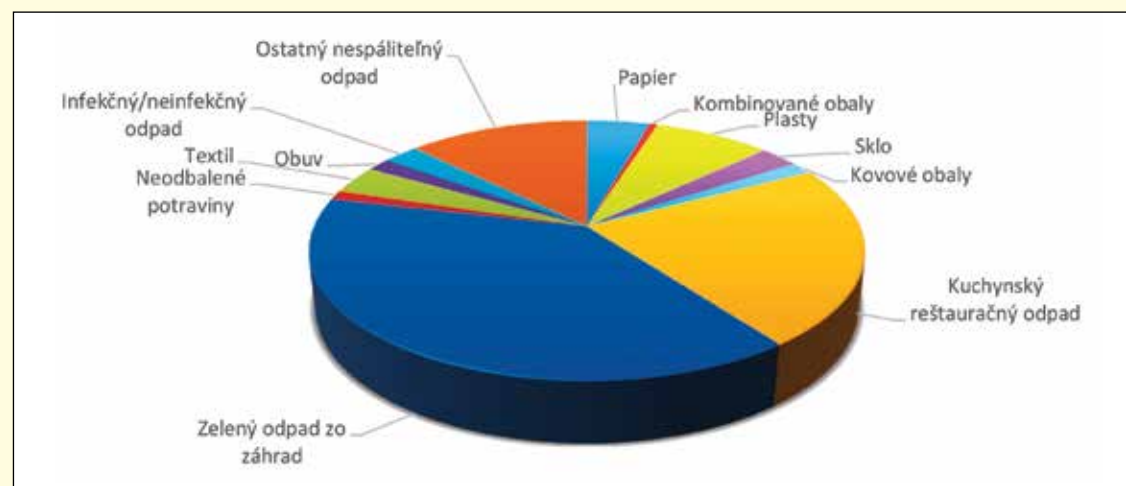
Bioodpad z domácností sa donedávna umiestňoval na skládky komunálneho odpadu, ktoré začali naberať nekontrolované rozmery. Pri rozklade bioodpadu po zmiešaní s ostatnými druhmi odpadu vzniká skládkový plyn a jeho prioritnou zložkou je metán. Ten je jedným z hlavných prvkov zodpovedných za rozšírený problém skleníkového efektu a narastanie globálneho teplotného priemeru. Taktiež spaľovanie zeleného odpadu je zakázané, pretože pri jeho spaľovaní sa tvoria toxické plyny. Práve z týchto dôvodov sa v spoločnosti pristúpilo k zmenám v oblasti nakladania s komunálnym a biologicky rozložiteľným odpadom. A keďže Stupava chce v tomto smere tiež napredovať, stihla už zrealizovať

prvé kroky k postupnému zavádzaniu systému domáceho kompostovania v meste. Prvým krokom bolo vykonanie analýzy odpadu v časti Pažiť v Stupave, aby sa zistilo, koľko odpadu vhodného na kompostovanie sa v nádobách nachádza. Následne spoločnosť vykonávajúca

dohromady 18 nádob na komunálny odpad z domácností. Analýza bola vykonávaná v deň zberu komunálneho odpadu v meste bez toho, aby boli občania vopred informovaní, čo nám zabezpečilo neskreslený obraz o stave odpadov a ich separácii v obci.

skompostovateľný odpad 204,06 kg z celkových 374,7 kg odpadu. Komunálny mix obsadil druhú priečku s podielom 30,45 %. Tretiu najväčšiu zložku tvoril ostatný nespáliteľný odpad, ako zemina, popol a kamene, ktorý tvoril takmer 14 %. Analýzu odpadu vykonala partnerská nezi-

každej domácnosti vhodný kompostér. Vhodný z hľadiska kvality, ale hlavne z hľadiska veľkosti vzhľadom na veľkosť záhrady. Na júnovom zasadnutí mestského zastupiteľstva bude navrhnutá zmena rozpočtu na vyčlenenie sumy na nákup prvých kompostérov pre časť Stupavy Pažiť. Obyvatelia tejto časti budú o všetkom vopred informovaní. K samotnému kompostovaniu budú pre obyvateľov prebiehať viaceré školenia a osвета s praktickými ukážkami. Na nákup kompostérov do ostatných častí Stupavy mesto plánuje podať žiadosť na získanie dotácie.

Graf znázorňuje percentuálny podiel rôznych druhov odpadu v testovanej vzorke.

analýzu navrhla riešenie, veľkosť a typ kompostérov pre každý rodinný dom v časti Pažiť. Tie by mali byť postupne súčasťou každého rodinného domu.

Ako dopadol test v Stupave?

Dňa 19. 4. 2016 bola realizovaná analýza odpadov v meste Stupava za účelom zistenia, koľko percent tvoria jednotlivé zložky odpadu v celkovom zmesovom komunálnom odpade. Analýza odpadov sa vykonávala vo vopred vybranej časti Stupavy známej ako Pažiť, ktorej súčasťou sú ulice: F. Kostku, Pažitná, Kalinčiakova, Poľná, SNP. Realizovaná bola na vzorke 10 % všetkých nádob, čo bolo v číselnom ponímaní

Odpad bol zbieraný postupne po uliciach, začínalo sa Ulicou F. Kostku a končilo sa Poľnou ulicou. Nádobky boli vybrané náhodne, čísla domov boli zapísané, prioritne z dôvodu porovnania výsledkov v prípade opätovnej analýzy po zavedení domáceho kompostovania. Nádobky boli vysýpané na vopred objednaný valník, následne odvezené a vysýpané na zberný dvor v meste Stupava. Tam bol odpad pripravený na následné roztriedenie. Po vytriedení bola každá zložka prevážaná a zaznamenaná. Výsledky tejto analýzy boli prekvapujúce. Viac ako polovicu všetkého odpadu tvoril práve zelený odpad zo záhrad a z kuchyne. Z celkového množstva skúmaného komunálneho odpadu bolo možné skompostovať až 54,46 % odpadu. Z hľadiska hmotnosti tvoril tento

sková organizácia Inštitút cirkulárnej ekonomiky a spoločnosť JRK Waste Management.

Práve projekt domáceho kompostovania by mal byť účinnou cestou k tomu, aby sa obrovské množstvo zeleného odpadu z nádob na zmesový komunálny odpad eliminovalo či úplne stratilo. Ak by sa v nich takýto odpad totiž nenachádzal, ale občania ho priamo spracovávali vo svojich záhradách, znížilo by sa celkové množstvo komunálneho odpadu v meste. Tak by v budúcnosti mohlo dôjsť k zníženiu poplatku za odpady.

Ako už bolo spomenuté, prvé kroky už mesto vykonalo. Ukázalo sa, že v domácnostiach je veľké množstvo odpadu, ktorý sa dá kompostovať. Mesto chce podporiť domáce kompostovanie, a to tak, že dodá do

Suroviny vhodné na kompostovanie

- Biologický odpad z domácnosti (rastlinného pôvodu)
- Zvyšky zo spracovania ovocia a zeleniny
- Tráva, listie, seno, slama, burina
- Pozberové zvyšky z pestovania
- Káva, čaj, podrvené škrupiny z vajec
- Piliny, hobliny, drevná štiepka – nie chemicky upravované!!!
- Papierové kuchynské utierky
- Trus bylinožravých zvierat

Nevhodné suroviny na kompostovanie

- Veľké množstvo varenej stravy
- Zvyšky mäsa a výrobky z neho
- Mlieko a mliečne výrobky
- Uhynuté zvieratá
- Nerozložiteľný materiál (sklo, plasty, kovy, textil...)
- Horúci a uhoľný popol
- Trus mäsožravých zvierat

Mgr. Barbora MUDROCHOVÁ
JRK Waste Management s.r.o.

Ing. Ľubica KONSVALDOVÁ
referát odpadového hospodárstva

Triediť odpad má zmysel

Je to skutočne tak. Dôvodom nie sú len neustále sa zvyšujúce finančné nároky na uloženie a likvidáciu odpadu, ale aj možnosť jeho ďalšej recyklácie. V Stupave prebieha zber triedeného odpadu tromi spôsobmi, formou zberu v 1100 l kontajneroch a v plastových vreciach a priamym odovzdaním na zbernom dvore.

PAPIER

Papier sa dá viacnásobne recyklovať a opätovne využiť. V papierňach sa vytriedená papierová hmota v zmesi vody a iných prísad rozmáča a následne rozvláknuje v miešacích zariadeniach. V nasledovnom procese sa z hmoty odseparujú všetky nežiaduce predmety, akými sú spinky, drôty, kamienky, prípadne iné nevhodné predmety. Čistá papierová kaša sa v ďalšom procese zahusťovaním zbaví vody a v papierenských strojoch lisuje, suší a hľadá do potrebných parametrov. Poslednou fázou je navíjanie papiera do veľkých kotúčov, rezanie na štandardné formáty a balenie pre spotrebiteľov. S recyklovaným papierom, ktorý pomáhate separovať aj vy, sa môžete stretnúť denne. Tlačia sa naň opäť noviny, niektoré knihy, letáky, vyrábajú sa z neho škatule, servítky či toaletný papier. Proces recyklácie je možné zopakovať

maximálne 7-8-krát. Pri každej opätovnej recyklácii sa v papierovine skracujú vlákna, z ktorých sa potom nedá vyrobiť tenký papier vhodný na tlač. Viacnásobne recyklovaný papier spoznáte ľahko, lisuje sa z neho už len hrubšia kašovitá hmota, ktorá sa používa takmer výhradne ako obalový materiál – najznámejší z nich je obal na vajčka. Toto spracovanie je konečné, obaly z vajčiek už nie je možné opätovne recyklovať. Môžete ich dať do kompostéra, kde sa rozložia, prípadne vyhodit do komunálneho odpadu. Máme ešte jeden tip: vystelte obalmi od vajčiek záhradný gril a nasypete na ne drevené uhlie. Stačí už len zapáliť papierovú hmotu, ktorá odizoluje uhlie od betónového podkladu a zabezpečí rozohriatie dreveného uhlia. Nebudete potrebovať drevené triesky alebo podpalovacie oleje.

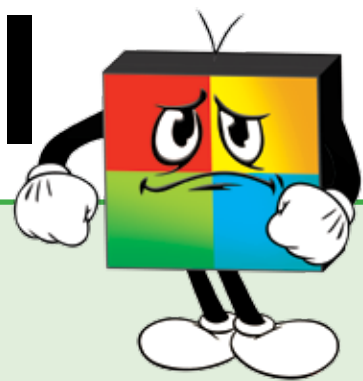
Separované papierové obaly a staré noviny. Recykláciu použitého papiera je možné niekoľkonásobne opakovať.

Produktom z recyklovaného papiera môže byť napríklad aj obal na mobilný telefón či obal na vajčka.

SKLO

Separovaním skla umožníte jeho recykláciu, ktorá sa dá realizovať na rozdiel od iných komodít takmer na 100%. Výroba skla tavením črepov je rýchlejšia a ekonomickejšia ako výroba zo surovín. Opätovným spracovaním skla sa šetria tony sklárskeho piesku, sódy, energií a emisií súvisiacich s tavením surovín. Separovaný sklený odpad sa u spracovateľa ďalej

triedi na farebné a číre sklo. Triedenie skla je dôležité pre jeho ďalšie spracovanie, zo zmiešaného skla nie je možné vyrobiť číre sklo. Nasleduje drvenie a odstraňovanie nežiaducich predmetov, najmä rôznych typov uzáverov fliaš. Spracovatelia vytriedené sklo drvčia na črepy, ktoré sú základnou surovinou pri opätovnej výrobe sklených obalov na tekutiny.

Sklené obaly vhodné na recykláciu.

Sklenená viacfarebná drť.

TRIEDIME

Biele a farebné sklo, sklené obalové fľaše všetkých veľkostí od potravín, liekov a kozmetiky, tabuľkové sklo, sklené črepy. Nezabudnite všetky fľaše a poháre vypláchnuť vodou.

NEPATRIA SEM

Zrkadlá, výrobky z keramiky (taniere, kvetináče), sklá vystužené drôtenou sieťou, autosklá, lepené bezpečnostné sklá, monitory, obrazovky, žiarovky a žiarivky. Zo sklených fliaš a zaváraninových pohárov je potrebné odstrániť kovové uzávery. Tie patria medzi kovové obaly.

POZOR

Vratné sklené fľaše je z ekologického hľadiska výhodnejšie odovzdať vcelku na odborných miestach v nákupných centrách.

Vrecia a kontajnery

Farebne rozlíšené 1100 l kontajnery podľa druhov odpadov sú sústredované v stojiskách pri bytových domoch a sú určené pre obyvateľov týchto bytových domov.

Pre obyvateľov rodinných domov je určený vrecový zber. Tento spôsob uľahčuje obyvateľom rodinných domov manipuláciu s odpadom. Vrecia stačí vyložiť pred dom, nemusia ich prenášať na dlhšie vzdialenosti k spoločným stojiskám s kontajnermi. Kontajnerové stojiská pre rodinné domy sa v Stupave neosvedčili. Začiatkom tohto roka boli zrušené a nahradené vrecovým zberom. Obyvatelia dotknutých ulíc boli na zmenu upozornení formou letákov doručovaných do schránok.

Neničte snahu iných

Obe formy zberu triedeného odpadu majú svoje výhody aj nevýhody. Vrecový zber je prejavom individuálnej zodpovednosti obyvateľov

rodinných domov. Skúsenosť dokazuje, že individuálne odovzdávaný triedený odpad je z hľadiska ďalšieho spracovania hodnotnejší ako odpad spoločne zhromažďovaný vo veľkokapacitných kontajneroch.

Spoločné, prípadne aj voľne prístupné kontajnery, sa stávajú terčom nezodpovedného správania jednotlivcov ukrytých v anonymite. Títo ľudia často nerespektujú zameranie jednotlivých kontajnerov a zmiešavajú v nich odpad a sťažujú prácu pri ručnom dotriedňovaní. Stáva sa aj, že do veľkokapacitného kontajnera naplneného poctivo vytriedeným papierom vhodia otvorenú fľašu s olejom, bioodpad alebo komunálny odpad, ktorý znehodnotí celý obsah.

Skutočne nepríjemným nálezom na páse v triedičke sú použité detské plienky a iný rozkladajúci sa materiál. Žiaľ, aj to sa deje.

TRIEDIME

Noviny, časopisy, zošity, baliaci papier, lepenku, kartóny, škatule, knihy bez tvrdej väzby, kancelársky papier. Triedte dôslednejšie, do separovaného zberu papiera patria aj lístky z dopravy, kina, papierové obaly z čajov a potravín.

NEPATRIA SEM

Mastný, znečistený a mokrý papier, voskový, kopírovací a samoprepisovací papier, papier s fóliovým povrchom, papierové obaly na vajčka, obalové výplne na spotrebnú elektroniku z hrubej kašovitej papieroviny, obaly od korenín, pudingov.

Triedením sa dá každoročne ušetriť.
V roku 2015 obyvatelia Stupavy vytriedili a odovzdali
takmer 360 ton papiera a lepenky, skla, textílií, plastov,
tetrapakových obalov, kovových obalov a zvyškov
voskových sviečok. Ak by tento odpad skončil
v komunálnom odpade, za jeho uskladnenie na skládke
by sme museli zaplatiť 16 273 eur.

TETRAPAKY A KOVY

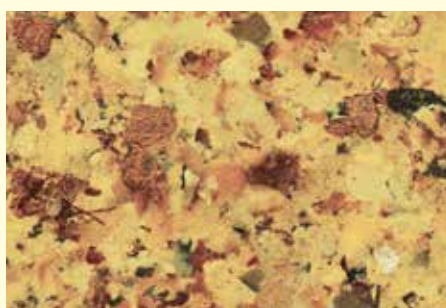
Tetrapak je názov pre viacvrstvový kombinovaný materiál (skratka VKM), čiže materiál, ktorý sa skladá z viacerých typov vrstiev. Objav tohto typu obalu priniesol do potravinárskeho priemyslu prevratné zmeny. Oproti dovtedy bežným obalom zo skla znížil hmotnosť obalov a náklady na ich prepravu, vďaka tenkej hliníkovej vrstve vo vnútri obalu sa podarilo predĺžiť trvanlivosť tekutín. S obalmi Tetra Pak sa môžete stretnúť denne, predáva sa v nich mlieko, smotana, džúsy a iné tekutiny. Obal obsahuje 73 % papiera, 23 % polyméru a 4 % hliníka – to je tá tenká strieborná vrstva vo vnútri obalu. Recykláciou tetrapaku je možné vyrábať ďalšie plnohodnotné výrobky, akými sú stavebná izolácia, vratné obaly, ale napríklad aj zošity, lepenkové škafule či obaly na vajčka. Tetrapakový obal sa spracováva dvoma spôsobmi, suchou a mokrou cestou. Suchá cesta je v podstate lisovanie tetrapakovej drviny do formy pri

vyššej teplote. Týmto spôsobom sa vyrábajú izolačné dosky pre stavebnícky priemysel. Pri mokrom procese sa obaly rozvlákňujú namáčaním a vírením vo vode podobne ako pri recyklácii papiera. V tomto procese sa jednotlivé zložky obalu oddelia a pomocou sita separujú. Papierová vlákna sa používa pri opätovnej výrobe papiera, hliníková fólia sa separuje na ďalšie spracovanie. Ďalšou možnosťou je priemyselné spaľovanie tetrapakových obalov, ktoré dosahujú vysokú výhrevnosť.

Do plastového vreca a veľkokapacitného kontajnera na tetrapaky patrí aj kovový odpad. Medzi bežný kovový odpad z domácností patria najmä hliníkové plechovky od nápojov a konzervy. Vložiť sem však môžete napríklad aj použitý kuchynský riad. Kovový odpad väčších rozmerov odovzdajte do výkupne druhotných surovín Milan Barcaj v Stupave. Nájdete ju na Devínskej ceste za čistiarňou odpadových vôd.

Obaly z tetrapakového materiálu a hliníkové obaly je možné separovať spoločne.

Obalová pena alebo doska z tetrapakového odpadu má výborné tepelnoizolačné vlastnosti.

TRIEDIME

Viacvrstvové obaly na tekutiny – od mlieka, smotany, džusov, vína a iných nápojov. Patria sem aj tie, ktoré majú zvnútra hliníkovú fóliu, aj tie bez nej. Nezabudnite obal rozstrihnúť a vypláchnuť vodou. Obal stlačte, nech nezaberá veľa miesta. Plastový vrchnák do tohto odpadu nepatrí, pridajte ho medzi plasty. Konzervy, plechovky, alobal, hliníkové obaly od paštét, ďalej viečka, napríklad od jogurtov, acidofilných mliek a smotán.

NEPATRIA SEM

Znečistené viacvrstvové alebo kovové obaly.

PLASTY

Plasty sú najrozšírenejším obalovým materiálom, zo všetkých obalov tvoria až 80 %. Vyrábajú sa z neobnoviteľného prírodného zdroja – ropy, odhadovaný čas rozkladu bežne používanej PET fľaše vo voľnej prírode je približne 100 rokov. Spracovatelia nedokážu recyklovať všetky druhy plastových obalov, pomerne jednoducho recyklovateľným obalom je práve spomínaná PET fľaša. V Stupave prebieha zber PET fliaš všetkých farieb do jedného kontajnera, prípadne do jedného plastového vreca. Fľaše sa v triedičke ručne vytriedia podľa farby, zvlášť sa ukladajú transparentné, modré a zelené, do ďalšieho samostatného zmiešaného balíka sa ukladajú fľaše iných farieb, napríklad

hnedé, ružové, červené či zlaté. Nasleduje lisovanie vytriedených fliaš podľa farieb do balíkov, ktoré odoberá spracovateľ. Náš lis však nedokáže stlačiť pevné plastové uzávery, tie musia pracovníci pri triedičke práce odskrutkovať a odovzdať spracovateľovi oddelene. Odskrutkovať stovku uzáverov počas zmeny nielen zdržuje proces triedenia, ale je to aj skutočná drina. PET fľaše sa u spracovateľa rozdrví a priemyselne vyperú. Plastové vločky veľké ako polovica nechta na malíčku sa následne roztavia na tzv. regranulát, ktorý sa využíva napríklad v textilnom priemysle na ťahanie vlákien, ale aj na výrobu potravinových fólií, výliskov, stavebných materiálov alebo nových fliaš.

Plastové obaly od nápojov stlačte.

Plastové vločky a výlisky budúcich PET fliaš.

TRIEDIME

PET fľaše všetkých farieb, plastové obaly z kozmetických a čistiacich prostriedkov – z aviváže, pracích prostriedkov, saponátov, pleťovej vody, pleťového mlieka, zo zubnej pasty – tieto obaly sa vyznačujú svojou tvrdosťou. Z PET fliaš, ani iných obalov, nie je potrebné odstraňovať etikety. Nezabudnite však odskrutkovať plastový uzáver, ktorý vhodte voľne do kontajnera či plastového vreca.

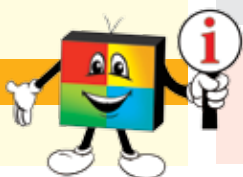

NEPATRIA SEM

Tégliky rôzneho druhu (od masla, jogurtov, smotany), polyetylénové vrecúška, igelitové tašky, obaly od olejov, chemikálií a zeminy, guma, molitan, polystyrén, podlahové PVC krytiny.

Od januára 2016 sa pneumatiky na zbernom dvore už nezbierajú. Nový zákon o odpadoch zaväzuje výrobcov zabezpečiť bezplatný zber ojazdených pneumatík. Odovzdať ich môžete v pneuservisoch - aj v tých, ktoré vykonávajú výmenu pneumatík bez ich predaja. Ďalej v predajniach, ktoré ich distribuujú samostatne, alebo ako súčasť servisu, odkiaľ si ich prevezmú zmluvne dohodnutí spracovatelia na ďalšie zhodnotenie. Upozorňujeme, že podľa zákona je spätný zber odpadových pneumatík bezplatný, bez podmienky viazania na kúpu novej pneumatiky, alebo iného tovaru.

Od 1. 7. 2016 preberajú na seba zodpovednosť a náklady za časť triedeného zberu (papier, sklo, plasty, kovové obaly, tetrapaky) výrobcovia cez organizácie zodpovednosti výrobcov (OZV). Tieto organizácie môžu v obciach upraviť systém triedeného zberu a druhy zbieraných komodít. O zmenách a novinkách vás budeme informovať.

KOMUNÁLNY ODPAD Z RODINNÝCH DOMOV

Kde si môžete zakúpiť nádobu na komunálny odpad?

Pre rodinné nádoby sú určené odpadové nádoby s objemom 110 l a 120 l. Tento objem odpadu je určený maximálne pre 6 osôb. Viacpočetné domácnosti majú nárok na dve nádoby. Odpadové nádoby si musí každý individuálne zakúpiť, podmienkou je iba uvedený objem. V Stupave je možnosť zakúpiť si ich v sídle Technických služieb Stupava na Dlhej ulici č. 11, prípadne v predajni s domácimi potrebami a železiarskym tovarom. Doklad o kúpe nádoby je potrebné predložiť na mestskom úrade, referátu poplatku za komunálne odpady, na základe ktorého bude vydaná nálepka na nádobu oprávňujúca k vývozu odpadu.

Máte viac komunálneho odpadu?

Ak sa vám z rôznych dôvodov nezmestí komunálny odpad do nádoby, podľa platného VZN z roku 2013 si môžete zakúpiť potrebný počet plastových vriec žltej farby s potlačou „Odpadové hospodárstvo Stupava“. Vreca s komunálnym odpadom je potrebné priložiť k odpadovej nádobe. Jeden kus vreca

s potlačou stojí 2,40 eur, zakúpiť si ho môžu len tí, ktorí majú nádobu na komunálny odpad. Predajné miesta sú v Mestskej knižnici Ruda Morica na Hviezdoslavovej ulici č. 744, v zbernom dvore na Mierovej ulici a na Mestskom úrade na Hlavnej ulici v Stupave v kancelárii Referátu odpadového hospodárstva.

Žlté vrecia na zber komunálneho odpadu.

Vyhňte sa nepríjemnému prekvapeniu.

V cene žltého plastového vreca na komunálny odpad sú zahrnuté náklady na manipuláciu s odpadom a jeho uloženie na skládku komunálneho odpadu. K odpadovým nádobám neukladajte iné vrecia s komunálnym odpadom, smetiari vám ich neodoberú.

ZBERNÝ DVOR V STUPAVE

V areáli bývalej skládky v Stupave na Mierovej ulici je vytvorený zberový dvor. Tento dvor slúži všetkým, ktorí sú platcami poplatku za odpady v meste Stupava. Občan sa musí pri privezení odpadu prihlásiť pracovníkovi na zberovom dvore. Pri odovzdávaní odpadu sa musí občan preukázať občianskym preukazom. Všetky odpady sa musia odovzdať za prítomnosti pracovníka zberného dvora.

Otváracie hodiny na zbernom dvore:

Pondelok – Piatok:

7:00 – 11:30, 12:30 – 15:30

Sobota:

8:00 – 11:30, 12:30 – 16:30

Kontakt: 02/65 93 59 12,
0905 540 561

Bezplatne sa na zbernom dvore môžu odovzdávať nasledovné druhy odpadov: Sklo, papier, Tetrapaky, Kovové obaly, plasty – komodity v rámci zavedeného triedeného zberu, polystyrén – odovzdať môžete polystyrén vo forme použitých a vyradených obalov, najmä o kusy polystyrénu zo zateplovania. Polystyrén znečistený omietkou patrí do zmesového odpadu, nie do triedeného zberu. Jedlé oleje a tuky – na zbernom dvore je umiest-

nená nádoba na zber jedlých olejov a tukov z domácností. Tie treba nosiť v plastových fľašiach (PET) alebo viných obaloch, s ktorými sa odovzdajú. **Veľkoobjemový (nadrozmerový) odpad** – medzi tento odpad patria veci z domácností, ktoré sa bežne nezmestia do nádoby na komunálny odpad. Ide o rôzne typy nábytku: posteľ, skriňa, stoličky, stôl, police, kreslá, sedacia súprava, záhradný nábytok, matrace, ale aj koberce a sudy. **Elektroodpad** – medzi odpad z elektrozariadení patria: chladničky, práčky, mrazničky, umývačky riadu, sporáky a rúry na pečenie, mikrovlnné rúry, ventilátory, televízory, rádia, počítače, prehrávače, žehličky, hriankovače, fritézy, váhy, hodiny a hodinky, kávovary, kulmy, fény, vysávače, hoľiace strojčeky. Upozorňujeme, že hlavne chladničky a mrazničky musíte odovzdať kompletne. Ak bude zariadenie nekompletné, pracovníci zberného dvora ho môžu odmietnuť prevziať. **Autobaterie a akumulátory** – na zbernom dvore môžete odovzdať len autobaterie a akumulátory z osobných automobilov patriacich fyzickým osobám.

Biologicky rozložiteľný odpad – odpad zo záhrady a z parkov. Medzi tento odpad patrí – tráva, listie, konáre. **Šatstvo, obuv, hračky.**

Za poplatok sa na zbernom dvore môže odovzdávať nasledovný druh odpadu:

Drobný stavebný odpad

Podľa zákona o odpadoch ide o odpad z bežne udržiavacích prác vykonávaných fyzickou osobou alebo pre fyzickú osobu, najmä:

- opravy fasády, opravy a výmena strešnej krytiny alebo povrchu plochých striech, výmena odkvapových žlabov a odtokových zvodov, opravy oplatenia a výmena jeho častí, ak sa tým nemení jeho trasa,
- opravy a výmena nepodstatných stavebných konštrukcií, najmä vnútorných priečok, omietok, obkladov stien, podláh a dlažby, komínov, okien, dverí a schodištvých zábradií,
- údržba a opravy technického, energetického alebo technologického vybavenia stavby, ako aj výmena jeho súčastí, výmena klimatizačného zariadenia, výtahu, vykurovacích kotlov a telies a vnútorných rozvodov,
- výmena zariadení predmetov, najmä kuchynských liniek, vaní, vstavaných skriň

Odpad z týchto prác sa bude pri odovzdaní na zbernom dvore platiť podľa hmotnosti odovzdaného odpadu. Cena za kilogram odpadu je stanovená na 0,041 eur.

Vrecový zber triedeného odpadu

Mesto Stupava je podľa ulíc rozdelené do štyroch obvodov, v ktorých sa vykonáva zber triedeného odpadu z rodinných domov, uložený v plastových vreciach. Zber vykonávajú zamestnanci Verejnoprospešných služieb Stupava (VPS) raz mesačne, vrecia s triedeným odpadom je potrebné v deň zberu vyložiť na prístupné miesto pred dom ráno do 7.00 hod. Plastové vrecia sa vysypávajú do jednotlivých veľkoobjemových vakov, upevnených v konštrukcii na traktorovej vlečke.

Ako triediť odpad do vriec

Mesto Stupava má aktuálne uzavreté zmluvy s odberateľmi na päť druhov odpadu – plasty, tetrapaky, kovy, papier a sklo. Pri vrecovom zbere sa tieto komodity triedia do štyroch vriec, tetrapaky a kovový odpad ukladajte spoločne do jedného vreca. Odpad z vriec putuje na ručné dotriedenie. Rozkladajúce sa zvyšky tekutín a potravín v obaloch ohrozujú zdravie a veľmi neprijemnújú prácu na triedičke. Budte ohľaduplní k práci zamestnancov VPS a obaly pred odovzdaním vypláchnite vodou.

Kde vziať vrecia?

Novoprihlásení obyvatelia k poplatku za odpady v našom meste majú nárok na štyri plastové vrecia určené na triedený odpad. Získať ich môžu v sídle Verejnoprospešných služieb Stupava na Dlhej ulici č. 11. Pri zvoze pracovníci VPS vysypú obsah vriec do vakov a prázdne vrecia

vrátiť, poškodené a roztrhnuté vrecia nahradia novým kusom. Zasadou je vrátiť pri zvoze triedeného odpadu obyvateľom späť rovnaký počet vriec.

Pracovníci triediacej linky sa denne pasujú s kopami odpadu.

Tried'te zodpovedne

Vo vreciach s triedeným odpadom sa často vyskytujú produkty, ktoré patria do komunálneho odpadu. Pozorne si prečítajte, aký odpad sa triedi, spracovatelia neodoberajú a nespracúvajú všetky druhy odpadu. Z plastov sú to najmä tégly z jogurtov a masla, pri dotriedení ich pracovníci odoberajú a odvážajú na skládku odpadu. Zvyšuje sa tak práca na triedení, manipulácia s odpadom a v konečnom dôsledku aj nároky na prepravu.

Termíny zvozu

Celoročný kalendár zberu triedeného odpadu vo vreciach z rodinných domov býva doručovaný začiatkom roka do poštových schránok. V tomto roku bol kalendár

vložený do januárového vydania Stupavských novín a spolu s novinami doručený do poštových schránok. Aktuálne termíny sú zverejňované na oficiálnej stránke mesta na face-

Stojiská na zbernom dvore.

booku a v Stupavských novinách. Celoročný kalendár je zverejnený v elektronickej verzii na internetovej stránke mesta v sekcii elektronická úradná tabuľa/životné prostredie.

Stojiská na zbernom dvore.

OBVOD č. I

Agátová, Bernoláková, Bezručova, Cementárska, Dlhá, Fándlyho, Keltská, Krajná, Krížna, Kúpeľná, Lipová, Marcheggská, Mierová, Mlynská, Na aleji, Pri majeri, Robotnícka, Rovná, Sama Tomášika, Sládkovičova, Stredná, Továrnska, Vajanského, Veterná, Wolkerova, Záhradná, Zdravotnícka, Zemanská, Žabáreň, Železničná.

OBVOD č. II

Bajzova, Bottova, Cintorínska, Debnáreň, Devínska cesta, Dolná, Hlavná, Hodžova, Hollého, Hurbanova, Hviezdoslavova, Jaseňová, Juračkova, Kalvárska, Karpatská, Kolakovičova, Krátka, Mariánska, Matúškova, Moyzesova, Na Dieloch, Nám. M. R. Štefánika, Nám. sv. Trojice, Pri Borníku, Pri Polankach, Slovenská, Školská, Štúrova, Vinohradská, Záhumenská.

OBVOD č. III

Bitúnková, Družstevná, Dubová, Duklianska, F. Kostku, Jána Ondruša, Kalinčiakova, E. Kraskovej, Lesná, Liesková, Malacká, Mateja Bela, Na Kopcoch, Nad potokom, Nám. Slovenského povstania, Nová, Obora, Osiková, Park, Pažitná, Platanová, Poľná, Pri Potoku, Prof. Ondroucha, Rímska, U Kozánka, Ulica SNP, Václava Honzu.

OBVOD č. IV

Bazová, Čakanková, Gaštanová, Javorová, Karpatská, Konvalinková, Kosatcová, Kvetná, Ľanová, Lúčna, Na Pekárkach, Na stráni, Na Vrchnú horu, Na vyhládke, Nevädzová, Orechová, Pod Kremenickou, Pri Greftoch, Pri kríži, Sadová, Slnčná, Stromová, Veternicová, Zvončeková.

Špeciál pripravil: Milan GREGUŠ

Foto: autor, Ľubica KONSVALDOVÁ

Ak nemáte možnosť odviezť svoj kovový odpad do zberných surovín Milan Barcaj

na Devínskej ceste v Stupave, môžete využiť službu bezplatného odvozu.

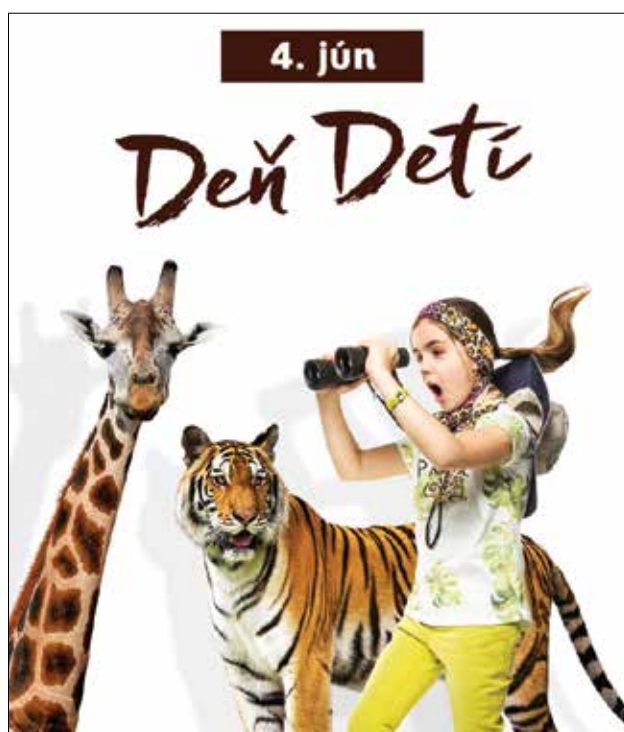
Zavolajte na telefónne číslo 0911 434 581 a dohodnite sa s pracovníkom zberných surovín. Peniaze za kovový odpad budú v tomto prípade vyplatené, len ak cena odpadu presiahne náklady na jeho dopravu.

Dračie Bory

Podniknite s rodinou rytiersku výpravu, Dračie Bory už na vás čakajú! Školský rok finišuje a rodiny sa postupne preladujú na prázdninový a dovolenkový režim. Kým sa však deti rozbehnú v ústrety letným dobrodružstvám, čakajú ich náročné dni súbojov s poslednými písomkami a skúškami, v ktorých statočne zabojujú o čo najlepší výsledok na vysvedčení. Inšpiráciu k odvahe v júni nájdú v Bory Mall v jedinečných rozprávaniach o rytieroch a ich súbojoch s drakmi. Veríme, že im rytierske posolstvá z výstavy dodajú energiu a chuť zabojovať.

Ak ste si povedali, že časy drakov a rytierov sú dávno preč, vyvedieme vás z omylu. Od 6. 6. do 3. 7. vám v Bory Mall predstavíme impozantnú fantazijnú výstavu „DRACI A DRAKOBÍJCI“, ktorá vám umožní stretnúť sa s mýtickými tvormi z ľudových povestí a rozprávok. Okrem drakov spoznáte aj ich lovcov – drakobíjcov, spolu s víťaznými zbraňami, ktoré používali pri ich love. Studenokrvných jašterov uvidíte v životnej veľkosti, s verne zobrazeným povrchom tela a anatómiou. Aby bol váš zážitok čo najautentickejší, priestormi výstavy sa budú rozliehať špeciálne zvukové efekty, ktoré dotvoria atmosféru dračieho hniezdiska.

Okrem samotnej výstavy zažijete počas víkendu 11. 6. – 12. 6. jedinečný program s Borcami Drakobíjcami. Počas oboch víkendových dní od 11.00 h do 19.00 h naučíme Borcov ako sa stať skutočnými rytiermi a s úspechom zdolať náročný Dračí chodník, na ktorom budú okrem šikovnosti a sily musieť využiť aj svoj dôvtip. Vyriešia krížovky, hlavolamy, poskladajú dračie mozaiky. Preveríme ich zdatnosť v hádzaní dinosaurími vajíčkami a zdolávaní prekážkovej dráhy. Nebude to jednoduchá cesta, ale na jej konci ich bude čakať zaslúžená odmena. Rytieri z Devína malým drakobíjcom rozpovedia príbeh o Ruži a meči, predvedú svoje nebezpečné zbrane, rytiersku výzbroj, zatancujú historické tance a zasvätia do tajov stredovekej mágie.

Víkendové programy doplní filmová ponuka dračieho Mini-kina, v ktorom sa deti v dvoch dieloch obľúbenej rozprávky dozvedia Ako vycvičiť Draka a presvedčiť všetkých, že ľudia a draci môžu žiť v harmónii, rešpekte a láske. Ak si chcete nezabudnuteľné chvíle zvečniť, pripravili sme pre vás fotopoint s obsluhou. Počas trvania dračej výstavy bude umiestnený v priestoroch Bory Mall fotostánok s polaroidom, v ktorom si môžete urobiť veselú fotografiu s dračím motívom a vziať si ju domov.

Príďte si aj vy do Bory Mall po svoje trofeje, tie na vás čakajú v 180 prevádzkach a predajniach, posedte si v našich kaviarničkách a letných terasách, oddýchnite si s priateľmi nad letnými drinkami, pochutnajte si na lahôdkach z pultov cukrárni, pekárničiek a reštaurácií. A nezabudnite na svoje ratolesti, obdarujte ich darčekom za rytiersky súboj so sebou samým o čo najlepšie vysvedčenie, za úspešné zvládnutie Dračieho chodníka. Zažite výnimočné Dračie Bory s celou rodinou. Podniknite s nimi odvážnu rytiersku výpravu, Dračie Bory už na vás čakajú!

Bory Mall – BLIŽŠIE, NEŽ SI MYSLÍTE

Viac informácií nájdete na
borymall.sk

i 201606004

6. 6. – 3. 7.

Dračie Bory

VÝSTAVA
DRAKOV
A DRAKOBÍJCOV

BORY
MALL

www.borymall.sk

STUPAUSKÝ III. PIVNÝ FEST

4. JÚNA 2016

V KAŠTIELSKOM PARKU V STUPAVE
OD 12.⁰⁰ DO 22.⁰⁰

**BEZ
ŽETÓNŮV**

**KARPATSKÉ
CHRBÁTY
ROMANES
VRBOVSKÍ
VITAZI
DJ ŠONY**

**PREZENTÁCIA
MINIPIVOVAROV**

**HOME
BREWING**

**ČLŇKOVANIE
NA JAZIERKU**

**DETSKÁ
ZÓNA**

**AFTERPARTY
KOMUNÁL KLUB**
The Ugly Selectors
+ burza platní, CD, MC a audio kníh

Generálny partner

Podujatie podporili

Bratislavský
samosprávny
kraj

BKP
ELEKTRO

Partneri

Stupavar

Richtár Jakub
živý mangopivo z Bratislavy

clock
ROZPOČET PIVNÝCH POTRÁV

Kytica radosti pre všetky mamy

Májový Deň matiek sme oslávili aj v našom meste. Lúka za kultúrnym domom sa v jedno slnečné sobotňajšie dopoludnie zmenila na kvetinový aranžérsky ateliér a zároveň ihrisko ponúkajúce zábavu.

Deň matiek na Slovensku nemá dlhodobú tradíciu, začali sme ho sláviť až po roku 1989. Tento sviatok však má korene až v antike. Slávnosti na počesť gréckej bohyně Rhey, ktorá bola matkou všetkých božstiev, trvali niekoľko dní a patrili skôr medzi rodinné oslavy. Rimania zasa vzdávali hold svojej najdôležitejšej bohyni Juno. V Európe si nenahraditeľnosť rodiny viac uvedomili počas

Sviatok všetkých mám sme oslávili aj v Stupave. V sobotu 7. mája sa časť lúky za kultúrnym domom zmenila na aranžérsku dielňu. Vedľa skvetinami, košíčky, nádoby, špeciálna hmota piflor a dobré rady či pomoc boli k dispozícii tým, ktorí chceli svoju mamu obdarovať vlastnoručne vyrobeným darčekom. Ďalšiu časť lúky zaberá skákací hrad, kde si decká mohli vybiť prebytočnú

17. storočia, vyhradený deň však patril skôr rodinným sviatkom oboch rodičov.

Jednou z tých, ktoré do povedomia dostali fenomén materstva, bola Američanka Anna Marie Jarvisová, a to začiatkom 20. storočia. Členky tamjšieho ženského hnutia, ktoré malo silnú podporu u prezidenta, napokon vyhlásili sviatok matiek a na jeho oslavu vyhradili druhú májovú nedeľu. K Amerike sa postupne popridávali aj iné krajiny, hoci nie všade si tento sviatok pripomínajú v máji – napríklad Španieli a Portugalci Deň matiek oslavujú v decembri, v Škótsku zase v marci. Rozdiel je aj v tom, že kým u nás dávame mamám najmä kvety, v Anglicku či vo Fínsku si mamy v tento deň oddýchnu od pravidelných povinností a dostanú raňajky do postele.

energiu, ak im vôbec nejaká po náročnej práci a sústredení zostala. No a po dlhšej zimnej prestávke k nám opäť zavítala obľúbená ťava Ali, pripravená povozit' každého, kto sa odváži sadnúť do sedla medzi jej hrby.

Rušno bolo aj v kultúrnom dome, kde v sále Kina X anjeli Krišpín riešili závažnú otázku, ako nájsť vyrovnanosť a šťastie. Pri hľadaní odpovede mu odhodlane pomáhali všetky deti, ktoré prišli na predstavenie „O strapatom anjelikovi“ v podaní divadla MaKiLe.

Za vydarené doobedie ďakujeme usporiadateľom, ako aj kvetinárstvu Kytička, ateliéru Srdiečkovo a o. z. Pour Art.

Daša ČEJKOVÁ

Foto: Natália BUDAYOVÁ

SPOMÍNAME

Dňa 17. mája 2016 upynuli dva roky, čo dotieklo mimoriadne srdce pána **MIROSLAVA JANČÁRA**. S poďakovaním za spomienky všetkým blízkym a priateľom manželka Helena, dcéra Andrea, syn Daniel s manželkou, vnúčatá Davidko, Claudinka a Silvinka a sestra Zlata s celou rodinou.

Dňa 5. júna uplynulo šesť mesiacov, čo nás navždy opustil milovaný manžel, tatko, dedo, **JANKO SČEPÁNEK**. S láskou a úctou spomínajú manželka, dcéra s priateľom, dcéra s priateľom a dcérkou Kristínkou. Navždy zostaneš v našich srdciach.

Odišiel si z nášho života. My zostali sme sami. Len s kyticou a zapálenou sviečkou na teba pri hrobe spomíname. Dňa 6. júna 2016 uplynú dva roky, čo nás navždy opustil manžel, otec, dedko a pradedko **JOZEF MASAROVÍČ**. S láskou spomínajú manželka, syn Jozef, dcéry Jarka s rodinou, Danka s deťmi, vnúčatá a pravnúčatá. Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

Dňa 27. júna 2016 uplynie 30 rokov od smutnej chvíle, čo nás navždy opustila vo veku 48 rokov naša drahá **MÁRIA ŠTĚPÁNKOVÁ**, rod. **ŠEVČÍKOVÁ**. Kto ste ju poznali, venujte jej, prosím, tichú spomienku. S láskou spomína smútiaca rodina.

BLAHOŽELANIE

Dožiť sa radosti kvitnúceho rána je zázrak milosti, najkrajší dar Pána. Aj my dnes želáme dobrého zdravička pre našu babi od Pána z nebička. Nech jej dá dar zdravia, v ňom je žitia sila, aby tu radostne a šťastne žila. Ku krásnemu životnému jubileu, ktorého sa dožíva dňa 13. 5. 2016 naša drahá mamička **ŽOFIA JÁNOŠOVÁ**, jej prajeme všetko najlepšie. Dcéra Iveta, Danka a syn Jozef s rodinami.

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

NARODILI SA:

Patrik PAVLAČIČ
Dorota ŠIŠKOVÁ,
Christián ŠIŠKA
Marek SKOKŇA,
Laura MÚČKOVÁ
Zoe SOÓSOVÁ,
Oliver GOLIAN
Hana BLAŽÍČKOVÁ,
Ivan ZAŤKO
Ema HAJDUŠEKOVÁ,
Patrik STIEL
Marco MADER,
Michal PASTOREK
Paula KOTÚLOVÁ,
Katarína DOLINSKÁ
Nataša ORBANOVÁ,
Lea VOJTILOVÁ
Ivan DANIEL,
Natália ČUKAŠOVÁ
Peter BOŠKO

ZOSOBÁŠILI SA:

JUDr. Lukáš VAVRINEC a Petra KRALOVIČOVÁ
Jozef KÚDELA a Miroslava MURÁNIOVÁ
Tomáš BLAŽÍČEK a Sandra ORSZÁGHOVÁ
Ing. Juraj KUČERA a Ing. Eva MATLOVIČOVÁ
Tibor VARGA a Naďa SOLÁROVÁ
Marek KASÁK a Lenka RAKOVÁ
Ing. Karol RÁSTOČNÝ a Júlia HARAMIOVÁ
Filip POLÁCH a Barbora PETROVIČOVÁ
Filip NOVÁK a Petra DYBOVÁ

ZOMRELI:

Ing. Marie SIMONIDESOVÁ (1943)
Terézia KOHÚTKOVÁ (1954)
Albert TOMKOVIČ (1945)
Gejza SCHIEBER (1915)
Antónia MATULNÍKOVÁ (1925)
Ivan VACHÁLEK (1937)
Kristína MAŠKOVÁ (1930)
Alois VYSKUP (1930)
Vlasta SLÁMOVÁ (1929)

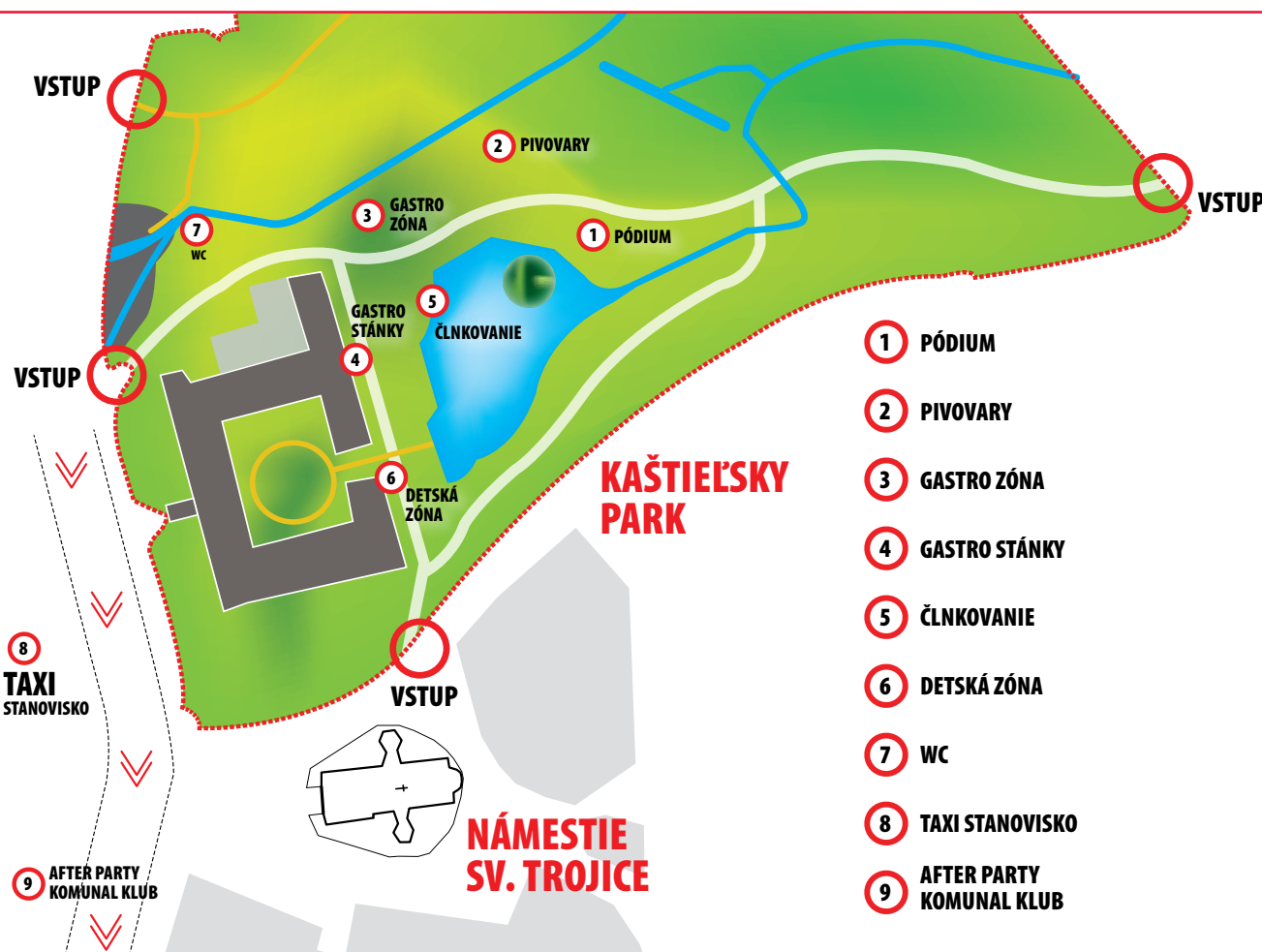

**MESTO
STUPAVA**

PIVNÝ FEST MAPA AREÁLU

K tradícii pívnych festivalov sa pridala aj Stupava s podujatím Stupavský pívny fest. Festival sa môže pochváliť domácim pivom, ktoré je pripravené podľa tradičnej receptúry a zároveň má svoju jedinečnú chuť. Malé pivovary sú obľúbené aj kvôli špeciálom pripravovaným iba v určitom ročnom období, alebo na konkrétnu udalosť.

www.stupava.sk, www.mkic.sk,
FB: www.facebook.com/stupava.sk
FB: www.facebook.com/MKICStupava

Pokračujeme v tradícii trhov

História organizovania trhov na námestí pred kostolom siaha až niekde do 16. storočia. Takto predávali Stupavčanky na námestí svoje dopestované produkty zo záhrady či z dvora.

Farmársky trh, ktorý bol súčasťou podujatia, ponúkal tie najzdravšie lakocinky.

Dievčatká sa v parku menili na rozprávkové princezníčky.

Náročný výkon a dobré jedlo - idú spolu od nepamäti ruka v ruke ...

Defúrence, ktoré nadšeným divákovi zaspievali a zatancovali v tradičných krojoch, potešil veľký potlesk publika.

Trhy prilákali na námestie pred kostolom mnohých zo Stupavy i zo širokého okolia.

Vystúpenie hudobnej skupiny Genius Locci potešilo divákov.

Tanečníčky zo súboru La Dansa School v krásnych farebných kostýmoch to na pódiu rozbaliť a predviedli sa v plnej paráde pri latino rytmoch.

Program dňa myslel aj na tých menších a najmenších.

O čom svedčí vysvedčenie

Pre niektorých odmena, pre niektorých trest. Výsledok celoročnej práce vtiesený do piatich čísel od 1 do 5. Vytyčuje nám ho školský systém už po mnoho desaťročí, sme naň zvyknutí, žijeme s predstavou, že takto to musí byť.

Zamyslite sa spolu so mnou

Možno ste zachytili karikatúru, ktorá nedávno kolovala po internete. Sú na nej zvieratá – vták, pes, slon, opica a tuleň. Pekne zoradené na jednej čiare. Oproti nim sedí za učiteľskou katedrou človek a hovorí: „Hodnotenie musí byť spravodlivé, preto všetci dostanete rovnakú úlohu: vylezte na strom!“ Je jedno, že ty nemáš krídla, ty si pomalý, ty zas priťažký... všetci sa musíme dostať do rovnakého cieľa a za výkon budeme ohodnotení známku. Ospravedlňujem sa všetkým učiteľom, hlavne tým, ktorí svoju prácu majú radi a robia ju s láskou. Nechcem kritizovať učiteľov, len konštatujem, čo je zrejmé. To jest, že náš školský systém je zastaraný a ťažkopádny. Demotivuje žiakov, rodičov aj učiteľov.

Čím vlastne známka je?

V našom školskom systéme predstavuje ohodnotenie výkonu žiaka. Spôsob, ako ho porovnať s ostatnými žiakmi. Určite by mi dalo mnoho učiteľov za pravdu, že piatimi stupňami sa dajú len ťažko vyjadriť skutočné vedomosti žiaka. Známkovanie je postavené tak, že hodnotí mieru neúspechu, nie však úspechu. Tak sa chyba stáva nepriateľom, a nie príležitosťou sa z nej niečo naučiť. Chyba demotivuje a nemotivuje. Často sa stáva, že deti napíšu test, dostanú ho s vyznačenými chybami a so známku. Nie je už čas vrátiť sa k chybe, pochopiť ju a integrovať všetky vedomosti. Pretože prichádza nové učivo a po predchádzajúcom učive ostávajú mnohé nejasnosti, priam „čierne diery“.

Známkovanie v tej podobe, ako ho poznáme, berie očividne zmysel, pretože chýba spätná väzba o tom, čo už žiak naozaj vie, čo sa naučil a kam sa posunul v rámci svojich možností.

Náš školský systém núti učiteľov, rodičov a žiakov zvládnuť rovnaké množstvo učiva za rovnaký čas, bez ohľadu na kapacitu, možnosti a individuálne potreby. Namiesto príležitosti učiť sa, dozvedieť sa niečo nové o svete, radovať sa z pokroku, ostáva len povinnosť dosiahnuť určenú normu. A najmä mať to všetko rýchlo za sebou.

Dôverujte potenciálu svojich detí

Preto, milí rodičia, keď vaše ratolesti prídu domov s vysvedčením, nezabudnite oceniť ich snahu. Nie iba výsledok reprezentovaný známku. To, že vášmu dieťaťu to tento rok nevyšlo podľa vašich predstáv, ešte neznamená, že z neho nič nebude. Základná škola nepripravuje na povolanie a známky nepredznamenávajú budúci život a uplatnenie vášho dieťaťa v ňom. Pozeraajte sa skôr na to, čo funguje. Vždy nájdete niečo, čo sa dá oceniť.

Nezabudnite si všímať všetky aspekty dieťaťa – jeho talenty, charakterové vlastnosti, sociálne zručnosti, praktické zručnosti. Tie známka nezohľadňuje vôbec.

Dôverujte potenciálu svojich detí – potrebujú, aby ste v ne verili. Tešte sa z toho, čo sa dieťa naučilo, nie akú známku dostalo. Len tak vychováme múdrych ľudí so zdravou sebaúctou.

Mgr. Ľubica KORDOŠOVÁ, špeciálna pedagogička,

english club
KATY

STUPAVA
Hviezdoslavova 90
0918 785 915

*Kurzy angličtiny
pre všetkých:*

- deti a teenageri
- príprava na maturitu
- kurzy pre dospelých
- konverzačné kurzy pri kávičke

Zápis

- letné kurzy angličtiny
- školský rok 2016/17

14.6., 17.6. a 24.6.2016
o 17:00 – 19:00 h
Príďte a otestujte sa!

i 201606005

krajin

Malacká cesta 39

STUPAVA

VŠETKO DOBRÉ PRE VAŠU STAVBU, DOM A ZÁHRADU

ploty

palisády

fasády

obklady

obrubníky

dlažby

www.krajin.sk/expo

i 201606007

Kult svätého Leopolda

Dnes je meno svätého Leopolda v Stupave pomerne málo známe, na západnom Slovensku mu však v minulosti bolo zasvätených viacero kaplniek a oltárov. Jeho kult bol rozšírený hlavne v dnešnom Rakúsku, odkiaľ sa vďaka geografickej blízkosti a vzájomnej migrácii obyvateľov preniesol aj do našej oblasti. Svätý Leopold sa narodil v roku 1073 v bohatej a vplyvnej rodine fransko-rakúskeho rodu Ba-

benbergovcov. Po svojom otcovi prevzal správu markgrófstva a v rámci neho sa staral o pozdvihnutie a upevnenie cirkvi. Založil kláštor v Heiligenkreutzi a Klosterneuburgu, oba stoja dodnes v dnešnom Rakúsku. V roku 1485 bol vyhlásený za svätého, v roku 1663 sa stal cirkevným patrónom Rakúska.

Šľachtický rod Pálffyovcov, ktorý takmer tri storočia vlastnil stupavské panstvo, mal tohto svätca v úcte. Jeho menom krstili svojich potomkov, stavali mu oltáre, sochy a kaplnky. Vplyvný a významný člen tohto rodu Leopold II. Štefan Pálffy (1716 – 1773), bol mecénom veľkej barokovej prestavby stupavského kostola. Pamiatkou na štedrého patróna je nielen erb nad vstupným portálom kostola, ale aj bočný oltár

zasvätený sv. Leopoldovi, osadený v hlavnej lodi. Svätý Leopold je na oltárnom obraze stvárnený ako bradatý starší muž v kľačiacej póze so zopätými rukami, svätca prikrýva hermelínový plášť. Celá postava je v brnení, ako vidno na končatinách nezakrytých plášťom. Nepokrytú hlavu presvecuje svätožiara, v pravej časti obrazu (chrbtom k postave) sa otvára výhľad von cez okno. V diaľke je silueta kláštora v Klosterneuburgu, zhora sa prizera pár anjelov. Barokový oltárny obraz bol v roku 1930 reštaurovaný maliarom Keissom, svedčí o tom nápis v pravom dolnom rohu obrazu. Ďalšia pamiatka na sv. Leopolda sa nachádzala pred kostolom v podobe barokovej kamennej plastiky svätca v životnej veľkosti. Postavíť

ju dal spomínaný Leopold Pálffy s manželkou Máriou Jozefinou Waldsteinovou. Aliančný erb manželov bol vytesaný v podstavci sochy.

Podľa historických fotografií bol svätec odtý v plášti, s korunou na hlave. V pravej ruke držal kopiju, pri ľavej nohe stál model kláštora v Klosterneuburgu. Socha bola výrazne poškodená vojnovými udalosťami koncom druhej svetovej vojny. Torzo kvalitnej barokovej sochy podľa pamätníkov skončilo údajne krátko po vojne v zásype pri úprave cesty v blízkosti starého cintorína. Barokový podstavec sochy s aliančným erbom donátorov sa nachádza vo farskej záhrade.

Milan GREGUŠ
Foto: archív autora

Oltár sv. Leopolda v Kostole svätého Štefana v Stupave.

Na historickej fotografii vidno vpravo barokovú sochu svätého Leopolda. Socha bola poškodená pri prechode frontu na konci druhej svetovej vojny.

Podstavec barokovej sochy s aliančným erbom, uložený v obrátenej polohe vo farskom dvore.

ŠKODA STUPAVA TROPHY
MTB & RUN
BRATISLAVA-STUPAVA 29.-31.7.2016

ŠKODA Financial Services
Über: Lizing, Poistenie, Mobilita.

ROZTOČME TO SPOLU V STUPAVE!

MTB 105 km / 2 850 m
MTB 76 km / 1 850 m
MTB 42 km / 900 m
MTB 25 km / 480 m
UNICYCLE 17 km / 350 m
RUN 17 km/370 m
RUN 8 km/180 m
JUNIOR MTB TROPHY
DETSKÝ CYKLOMARATÓNIK

ŠKODA BIKE OPEN TOUR 2016

30. 4. 2016 ŠKODA Svätôjurský MTB maratón
14. 5. 2016 ŠKODA Maratón Marikovskou dolinou
25. 6. 2016 AUTHOR ŠKODA Bikemaraton Súľovské skaly
30. 7. 2016 ŠKODA STUPAVA TROPHY
13. 8. 2016 ŠKODA Horal MTB maratón
3. 9. 2016 ŠKODA Slovenský raj

POD ZÁŠITOU
Bratislavský samosprávny kraj
MESTO STUPAVA

DESTINAČNÝ PARTNER
BRATISLAVA REGION TOURISM

S PODPOROU
BRATISLAVA
BKIS
MESTO KULTÚRNEHO A INFORMAČNÉHO CENTRUM

www.skoda-bike-open-tour.sk

Námestie sv. Trojice
od 10:00 do 18:00 hod.

DEN DEŤÍ

VELKÝ NAFUKOVACÍ SVET

1. jún 2016

Futbalový klub Stupava a ŠK Pajštunáček
- súťaže pre deti aj dospelých

NÁMESTIE SV. TROJICE

- Súťaž v triatloni lopty do mini bránky (pre najmenších) – každé dieťa dostane balónik
- Mini footgolf – jedinečné spojenie futbalu a golfu

KAŠTIELSKY PARK VSTUP Z HLAVEJ ULICE

- Súťaž o najtvrdšiu strelu s unikátnou loptou Adidas Smartball MiCoach (staršie deti, dospelí) – na najlepších čaká odmena

MASKOTI Olaf a Mimoň

- MAĽOVANIE na tvár
- občerstvenie • cukrová vata

KAM V STUPAVE

CHVÁLIME

1

Organizátorov turnaja PLAYMINIHANDBALL 2016.

2

Zamestnancov Materskej školy na Ružovej ulici a rodičov detí za zorganizovanie brigády na skrášlenie vonkajších priestorov škôlky.

3

Občianske združenie pri rodičovskom združení ZŠ kpt. J. Nálepku za organizáciu druhej brigády, zameranej na úpravu okolia a vnútorných priestorov školy.

PRAVIDELNÉ KRÚŽKY V KULTÚRNOM DOME

KAŽDÝ PONDELOK

- ☑ 16.00 – 18.00 hod. Tanečná skupina Devils
- ☑ 18.00 – 20.00 hod. Futbal
- ☑ 20.15 – 21.15 hod. Zumba

KAŽDÝ UTOROK

- ☑ 16.30 – 17.30 hod. Tanečná skupina Devils
- ☑ 19.00 – 20.00 hod. Krav maga

KAŽDÁ STREDA

- ☑ 16.00 – 18.00 hod. Tanečná skupina Devils
- ☑ 17.30 – 19.00 hod. Mažoretky Meisi
- ☑ 19.00 – 20.00 hod. Zumba

KAŽDÝ ŠTVRTOK

- ☑ 19.00 – 20.00 hod. Krav maga

STRETNUTIE V POHODE

Klub seniorov POHODA pozýva na ďalšie stretnutie s prednáškou a diskusiou na tému Ako mať zo seba dobrý pocit. Lektorkou je životná koučka Janette Šimková. Vstup voľný.

Termín: UTOROK, 21. júna o 14.00 hod.
Kde: Klub seniorov Pohoda v kultúrnom dome,
1. poschodie, vchod z Kúpeľnej ulice.

INŠPIRATÍVNY ŽENSKÝ VEČER
v Sunéčku

V utorok 21. júna 2016
od 18.00 do 20.00 h.

Centrum Sunéčko, Hlavná 26
Stupava, cena: 10,- eur

Prihlášky na:
info@lifekoucing.sk
www.lifekoucing.sk

Srdečne Vás pozývame na prednášku z cyklu ženských večerov venovaných sebarozvoju

CESTA K VNÚTORNÉMU POKOJU

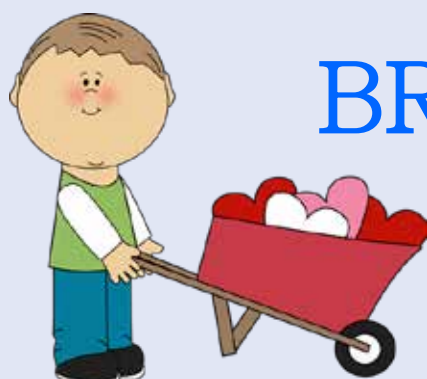
Pri rozlišovaní pravých a nepravých zmysluplných motívov našich činností v dnešnej dobe orientovanej na výkon a porovnávanie, pridáme k viacerým šokujúcim pravdám o spokojnosti a pohode. Príďte si vyskúšať zaujímavý experiment, vďaka ktorému pochopíte, od čoho závisí miera vašej vyrovnanosti...

Dozviete sa odpovede na otázky:

- Bez splnenia ktorej podmienky nedokážete v sebe naakumulovať pocit harmónie a spokojnosti, nech by ste robili čokoľvek?
- Kedy sa pripravujete o schopnosť vytvárať si šťastie sami pre seba?
- Môžete žiť spokojný život bez ohľadu na to, čo sa okolo vás deje?

Rada vám sprostredkujem, že získať viac životnej radosti nie je drina.

*Vzájomné zdieľanie nás posilní, aby sme si väčšmi verili
a mali dostatok odhodlania zmeniť to, čo nám nevyhovuje.*

BRIGÁDA

sobota

4.6.2016

Vážení rodičia a priatelia školy,

v sobotu 4.6.2016 o 9.00 h sa uskutoční v priestoroch Základnej školy v Stupave dobrovoľná brigáda, počas ktorej by sme chceli pokračovať v úpravách interiéru i okolia školy.

Veríme, že nás príde čo najviac, aby sme spoločne pomohli deťom skrášliť a skvalitniť ich prostredie, lebo aj Vám záleží na prostredí, v ktorom vyrastajú vaše deti.

Pekná, krajšia, najkrajšia škola.

Brigáda bude organizovaná a koordinovaná.

Tešia sa na vás učitelia i žiaci!

Zároveň by sme chceli týmto požiadať rodičov žiakov školy o dobrovoľný finančný symbolický príspevok/dar na nákup materiálu potrebného na brigádu. Všetky financie sú riadne zapísané a vyúčtované a zverejnené na stránke OZ <https://sites.google.com/site/ozrzsstupava/>.

**Číslo účtu je: IBAN: SK3009000000000019197800
(do poznámky prosíme uviesť "dar - brigáda + meno)**

Ďakujeme

Výstava prác žiakov Pohodky

Synagóga Stupava

Vernisáž v piatok 3. júna 2016 o 18.hod

Prezentácia prác žiakov Pohodky, zo všetkých krúžkov a kurzov (keramika, maľba, tvorivé dielne, babinec,...).

Výstava bude otvorená:

- pre verejnosť aj v sobotu 4. a nedeľu 5. júna od 15.-18.hod
- pre školy a škôlky v pondelok 6.júna od 9.-12.hod (treba sa osobne dohodnúť)

Naším žiakom, účastníkom kurzov, lektorom a dobrovoľníkom srdečne ďakujeme za výbornú prácu a skvelú prezentáciu nášho združenia.

Bol to úspešný, na kreativitu bohatý rok.

Tešíme sa na príjemné podujatie a zároveň

srdečne Vás pozývame na vernisáž.

OZ Pohodka, www.pohodka.sk, ozpohodkamail.com, +421 918 420 437

KINO X

IEWROPE

FOUR AST

Chceš byť záchranárom?

Vedeli by ste si poradiť, keby niekto vo vašej blízkosti skolaboval a potreboval prvú pomoc? A ako by ste reagovali pri požiari či povodni? Na takéto a ďalšie otázky odpovedali hasiči, zdravotníci a psovodi, ktorí sa zúčastnili akcie Budem záchranárom.

V sobotu 30. apríla 2016 sa od jazera v Kaštieľskom parku ozýval štekot. Hoci to v týchto priestoroch nie je nič nezvyčajné, tentoraz nešlo o hocijaký štekot. V rámci akcie Budem záchranárom sa totiž predstavili záchranárske psy a ich cvičitelia. Okrem nich prišli aj zdravotníci a hasiči, ktorí predviedli niekoľko ukážok zásahu pri požiari a iných nešťastiach. Kto chcel, mohol si vyskúšať, či by v prípade núdze vedel poskytnúť prvú pomoc. Najväčšej pozornosti sa však tešili záchranárske psy, ktoré pod vedením psovodov predviedli ukážky hravého výcviku. Cieľom akcie bolo najmä nadchnúť deti a ukázať im, že voľný čas sa dá tráviť aj inak ako len vysedávaním pri počítači, a že pohyb na čerstvom vzduchu môže byť zmysluplný a pritom zábavný.

Súčasťou poučného dopoludnia zároveň boli tradičné atrakcie: deti s rodičmi sa mohli povoziť na loďkách, k dispozícii bol skákací hrad, obľúbené tvorivé dielne aj maľovanie na tvár.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: Natália BUDAYOVÁ

Záchranárske psy sú dôležitými pomocníkmi najmä v členitých, ťažko dostupných a neprehľadných terénoch. Sú neoddeliteľnou súčasťou tímu, ktorý hľadá ľudí pod lavinou, troskami stavieb, pri pátraní po nezvestných. Záchranárom sa môže stať každý pes, na plemene nezáleží (sú medzi nimi nemecké ovčiaky, border collie, bradáče, retrievery, malamuty, dobermaný či stafordý a krížence) dôležitá je najmä povaha. Pes musí byť aktívny, inteligentný, vyrovnaný, sebavedomý, nie však agresívny, nesmie sa báť a výcvik ho musí baviť. Najdôležitejšou pomôckou záchranárskeho psa je čuch, ktorým zachytí a sleduje stopu ľudí, prípadne drog, výbušnín, zakázaných potravín. Pri špeciálnom výcviku sa naučí sústrediť na pach hľadaného človeka či veci a nesmie sa dať vyrušiť hlukom, dymom, strelbou či nebezpečným terénom.

Prvomájové oslavy

S prvým májom sa spája množstvo tradícií, naši predkovia napríklad verili, že je to čas prebúdzania prírodných živlov. Požičať v takýto deň niekomu soľ či žeravý uhlík z pece znamenalo, že si z rodiny vynesiete šťastie. A natrhať orgován a dať ho do vázy zase symbolizovalo, že si do domu prinesiete energiu a celý rok prežijete v spojení s prírodou. Rimania prvomájový deň zasvätili bôžikovi Lárovi, ktorý bol dobrým duchom a strážcom rodín.

Prvý máj v Stupave oslávili práve rodiny s deťmi, hoci nielen pre ne bolo pripravené zábavné popoludnie pred Penziónom Intenzíva. Okrem občerstvenia a živšej hudby na počúvanie aj do tanca v podaní Pollák Bandu, sa deti mohli vyblázniť na ihrisku. Z tvorivých aktivít spomeňme výrobu mandaly z farbeného piesku či maľovanie na tvár. Kto si chcel vyskúšať divoké rodeo, mohol sadnúť do sedla a už po niekoľkých minútach zistiť, či sa udrží na chrbte mechanického býka.

Kým pri Penzióne Intenzíva sa jedlo, pilo, veselilo, o kúsok ďalej od 14.30 hod. prebiehali futbalové

zápasy. Fanúšikovia si mohli vychutnať zápas dorastencov Tatranu Stupava, ktorí nastúpili proti súperovi z Lábu. O dve a pol hodiny ihrisko futbalového štadióna prenechali dospelým, v priateľskom zápase Memoriálu Jána Beleša sa stretli hráči internacionálov FK Stupava (starí páni) a hádzanárov HC Tatran Stupava. Prijemné počasie a nálada vydržali do večera, napriek tomu veríme, že príslovie o prvomájových kvapkách, ktoré prinášajú bohatú úrodu, sa aj bez dažďa naplní.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: Peter BERNÁT

PLAYMINIHANDBALL 2016

Začalo sa!

Od piatka 20. 5. 2016 až do nedele 22. 5. 2016 medzi sebou zápolili družstvá z troch krajín Európy, a to z Česka, Rakúska a Slovenska. Doveďna sme hostili sedemdesiat tímov, čo predstavuje približne pästo hráčov a stodvadsať trénerov. Pre väčšinu cezpoľných družstiev sa stala naša Základná škola kpt. Jána Nálepku v Stupave hlavným stanom, kde sa tímy prepravovali, ale aj prespali. Pre nás skôr narodených už len predstava o nocovaní na dlážke v spacom vaku vzbudzuje bolesť chrbta a stuhnutú šiju, ale pre deti sú práve takéto výlety tým správnym zážitkom.

Aktivity počas turnaja

Pre deti bol v priebehu celého víkendu pripravený bohatý sprievodný program. Za zmienku určite stojí súťaž zručností či diskotéka. Na svoje si prišli i tréneri, ktorí sa zúčastnili večerného rautu.

Hrací systém

Hrací formát turnaja bol rozdelený podľa veku detí na štyri vekové kategórie, a to od ročníkov narodenia 2005 až po ročník 2009. Deti si tak mohli dopriať rovnocenné súboje vo svojich kategóriách. V zásade platilo, že čím menšie deti hrali, o to menej trvala bolesť z prehry. Iné to už bolo u tretiačov a najmä u štvrtákov, kde sme mohli neraz vidieť po prehratom zápase slzičky v očiach, ktoré ošetrovali rodení psychológovia – tréneri. Emócie patria k športu, preto bolo vidieť aj spontánne výbuchy radosti po vyhratí play off zápasov či po samotných finálových zápasoch.

Nejde len o víťazstvá

Úspešných tímov, čiže víťazov, bolo málo. Konkrétne len dva tímy. Boli však všetci ostatní porazení? Nie, teda myslím, že nie. Veď tu ide o malícke deti od šiestich do desiatich rokov, ktoré svoj čas venujú športu. Nesedia doma pri playsta-

tion, nechodia poľa školu ani sa nijako bezcieľne neponevierať po uliciach. Trénujú niekoľkokrát týždenne vo svojich domácich telocvičniach či halách pod dohľadom trénerov, aby raz boli víťazmi ony. Možno nevyhrajú nikdy žiaden turnaj, aj keď im to určite prajeme, ale určite víťazia samy nad sebou. Športujú!

Budúci reprezentanti

Ťah na bránu a prirodzenú dravosť medzi týmito špuntmi je vidieť už aj dnes. U niektorých sa to môže v živote vykryštalizovať ešte viac a možno u ostatných menej. Rozhodne však môžeme povedať, že za uplynulý víkend sme na turnaji PLAYMINIHANDBALL videli niekoľko budúcich kadetských či juniorských reprezentantov a reprezentantiek Slovenska.

Resumé z pohľadu usporiadateľského mesta

Samotná Stupava nezískala tento rok trofej v ani jednej kategórii, ale počet prihlásených družstiev práve zo Stupavy vzbudzuje rešpekt v radoch súperov pre ďalšie ročníky. Dvadsaťjeden prihlásených stupavských družstiev je viac ako len dôkazom o práci s mládežou od útleho detstva.

Výsledky a víťazi

Kategória 2005/2006

Prvé miesto: HK Ivanka pri Dunaji
Druhé miesto: TJ Sokol Sokolnice
Tretie miesto: SK Talent Dunajská Streda „A“
Najlepší hráč: Juraj Ďurček (HK Ivanka pri Dunaji)
Najlepšia hráčka: Anna Mészáros (SK Talent Dunajská Streda)
Najlepší brankár: Mirek Kovařík (TJ Sokol Sokolnice)
Talent turnaja: Vítek Plodík (Havlíčkův Brod)
Sympaták turnaja: Laura Walterová (Strojár Malacky)

Najlepší strelec turnaja:
 Tomáš Koniček (TJ Sokol Sokolnice)

Najlepší strelec turnaja:
 Mário Mišových (Slovan Modra)

Kategória 2007 a mladší

Prvé miesto: SK Talent Dun. Streda
Druhé miesto: Sokol Nová Bráňice
Tretie miesto: TJ Jiskra Hav. Brod
Najlepší hráč: Albert Jan Žďárský (Sokol Nová Bráňice)
Najlepšia hráčka: Réka Zóe Pószya (SK Talent Dunajská Streda)
Najlepší brankár: Adam Eremiáš (SK Kuřim)
Talent turnaja: Vojtěch Urban (SK Velká Bystřice)
Sympaták turnaja: Filip Rummel (Štart Malacky)

Pod'akovanie

Pod'akovať chceme všetkým dobrovoľníkom, rodičom, taktiež starším hráčom a hráčkam z domáceho klubu HC Tatran Stupava, všetkým trénerom, ale aj Mástskemu potravinovému spolku, mestu Stupava, ZŠ kpt. Jána Nálepku a reklamným partnerom 3b a Hamé. S ich pomocou sme zastrešili najväčší minihádzanársky turnaj na Slovensku.

Daniel JANČÁR
 Foto: Lesanka JÁNOŠÍKOVÁ

BARAKUDA

NOVÉ RYBÁRSKE
POTREBY V ZOHORE

HVIEZDOSLAVOVA 2, ZOHOR
(VEDĽA ŽELEZNIČNEJ STANICE)

ŠIROKÝ SORTIMENT ZA VÝHODNÉ CENY

10% ZĽAVA S TÝMTO KUPÓNOM

AKCIA PLATÍ NA VYBRANÝ TOVAR DO 15.07.2016

HC Tatran Stupava na Final Four Nemeckého pohára 2016

Je nedeľa, 31. 5. 2015, a kopec ľudí, čo má rado klub HC Tatran Stupava, sa zúčastňuje na akcii s názvom Hádzanársky špekáčik. Len deň predtým mi skrsla v hlave myšlienka, čo tak urobiť jeden nezabudnuteľný výlet. Výlet určený najmä pre staršie dorastenky, pretože si je potrebné na ten výlet zarobiť, a ony už spadajú nad vekovú hranicu, keď môžu oficiálne brigádovať. Volám preto k môjmu stolu starú známou partiu. Lesanku Jánošíkovú a Romana Vigha.

Sedíme pri stole

Predstavujem im svoj plán. Vysvetľujem nielen to, čo by mohli dorastenky vidieť, ale aj to, ako finančne zabezpečiť, aby sa tento výlet stal samofinancovateľným samotnými hráčkami. Ich odpoveď bola okamžitá. „Jasné, poďme do toho. Urobme to pre ne.“

Urobme to pre ne? Veď si to majú financovať samy! Aké urobme to pre ne?! Takúto polemiku si tu môže dať ne jeden čitateľ. Zarobiť si na výlet je jedna vec. Ale... Ale vybaviť brigádu pre štrnásť dievčat počas letných prázdnin, zabezpečiť bezpečný transport viac ako tisíc kilometrov, keď vám rodičia odovzdajú ich deti, nezabudnúť na amortizáciu zapožičaných áut, ktorú nik nepožadoval, naplánovať program atď. Avšak stálo to za to!!! Veď čítajte ďalej.

Plán

O pár dní neskôr predstavujeme babám náš plán. Nehovoríme kam sa chystáme. Spomenuli sme len, že môžu ísť na výlet, ak si naň zarobia. Dostávame jednoznačný súhlas. Dievčatá sa však rozdelili na dva tábory. Prvý je strašne zvedavý kam majú ísť. Druhý tábor nechce vedieť kam je ten výlet naplánovaný.

Brigáda

Baby makajú po menších skupinkách celé letné prázdniny, aby si odpracovali stanovený prídel hodín. Mňa začínajú mať plné zuby, pretože som dostal na starosť ich pracovnú produktivitu.

Oznámenie výletu

Na poslednom jesennom tréningu oznamujeme babám, o čo ide. Rozdáme obálky. Baby

si ich otvárajú a v rukách držia voucher na ubytovanie v hoteli v Hamburgu spoločne s lístkom na Final Four Nemeckého pohára 2016.

Odchod

Je sobota 30. 4. 2016. Čas 0:55 hod., stretávame sa pred klubovňou. Vyrážame na cestu do Hamburgu dlhú tisíc kilometrov. Google ju prepočítal na desať hodín jazdy. Cesta je vskutku náročná. V každom z troch áut sa našiel dobrovoľník, ktorý držal šoféra pri sviežosti. Únava pred vystúpením pred halou je preto veľká. Je to tu, sme v tlačnici pred halou. Posledná kontrola lístkov. Máme ich všetci? Máme. Prvá kontrola, druhá kontrola. Sme v útrobach haly. Stovky fanúšikov sa tlačia chodbami. Rozdáme posledné organizačné pokyny a ideme do svojho sektora na sedenie.

Sektor O18

Usporiadateľská služba nám otvára dvere do hľadiska, sektor O18. Waaaaaaau. Únava je razom preč! Otvoril sa pred nami kotol pre trinásťtisíc ľudí. V každom rohu je pridelený sektor pre družstvá, ktoré sa sem prebojovali. Hneď po našej pravici je fanklub Rhein-Neckaru Lowen. Dvetisíc ľudí oblečených do žltých tričiek s levom na prsiach. Po ľavej ruke zase fanklub červeno-zelených, Magdeburgu. Oproti je červený kotol Flensburgu a blízko nich bledomodrí fanúšikovia Bergischeru. Vypredané! Pod jednou strechou 13 800 fanúšikov. Lístky na toto finále boli vypredané už štyri mesiace dopredu!

Divadlo sa môže začať

Aréna je pripravená, aby privítala protagonistov prvého semifinálového súboja. Flens-

burg verus Rhein-Neckar Lowen. Čo viac si priať?! Čo? Predsa priebeh. Tímy sa striedajú vo vedení počas celého zápasu. Prichádza posledná minúta. Lowen vedú o dva góly, ale netaktická chyba (a tejto úrovni a v tomto čase, je vidieť, že ide o veľa!) ich posielala do oslabenia. Je to o gól. V hale to buráca. Zimomriavky má každý, aj nestranný fanúšik. Zostáva pár sekúnd. Fankluby sa prehlušujú. Fantázia. Ďalšia chyba Lowenu. Protiútok. Faul v bránkovisku zároveň so sirénou! Dvojka a sedmička k tomu!!! Appelgren verus Eggert. Ak Appelgren chytí, Rhein-Neckar je vo finále. Ak Eggert premení, predlžuje sa a Flensburg ide do predĺženia s presilovkou šiestich proti štyrom. Eggeeeeeeert, góllll. Mohli by sme pokračovať ďalej. Dajme však priestor aj druhému zápasu. Bergischer bol miernym outsiderom tohto turnaja, ale hral na hranici svojich schopností. Budete hádať výsledok? Prezradím. Opäť remíza!!! Opäť sa predlžuje!!!

Finále

Vo finále bol určite favoritom Flensburg proti Magdeburgu. V tomto je však krása športu, že kopec papierových predpokladov môže samotný zápas postaviť naruby! Magdeburg sa stal víťazom Nemeckého pohára úplne zaslúžene. Odohral skvelý match a celý víkend ho podporovali naprosto úžasní fanúšikovia. Môže im ich závidieť celý svet!

Na záver

Kompletný tím starších dorasteniek doplnený o jednu hráčku mladších dorasteniek a jedného hráča starších žiakov mal možnosť vďaka svojej práci vidieť, ako vyzerá hádzaná vo svete. Hádzaná na tej najvyššej úrovni, hádzaná v špičkovej hale a pri fantastickej atmosfére. Pretečie ešte veľmi veľa vody Stupavským potokom, než sa na Slovensku dočkáme podobného hádzanárskeho sviatku. Ak vôbec. K čomu sme však oveľa bližšie, je to, že postupnou mravčou prácou trénerov sa vychovávajú v Stupave jedinci, ktorí môžu v takýchto arénach hrať. Majú k tomu vytvorené prostredie, žijú tu zanietení pre tento šport, ale všetko ostatné je už len na hráčoch samotných. Želajme si, aby sa nejakej hráčke či hráčovi, ktorý prechádza našou liahňou, podaril zažiť takýto turnaj na vlastnej koži.

Daniel JANČÁR

Foto: Lesanka JÁNOŠÍKOVÁ

z našej kuchyne

Pripravte si jahodovú hostinu

JAHODOVÍ ŠKRIATKOVIA

- jahody
- vanilínový cukor
- práškový cukor
- šľahačka
- ozdobné čokoládové guľôčky

Jahody dôkladne umyjeme, osušíme, odstránime z nich zelenú časť. Šľahačku vyšľaháme do polotuha, potom k nej pridáme podľa chuti práškový a balíček vanilínového cukru a všetko spolu došľaháme. Každú jahodu prekrájame asi v tretine od užšieho konca, na rez spodnej, širšej časti nastriekame šľahačku a priklopíme špičkou. Ozdobné čokoládové guľôčky použijeme ako očká, ktoré zapichneme do šľahačky. Pred podávaním dáme vychlaďť.

TIP: Vyšľahanú šľahačku môžeme zmiešať s téglikom jemného tvarohu.

Jahodová sezóna je konečne tu! Toto ovocie lákavo vyzerá, výborne vonia, chutí a ešte je aj plné vitamínov a minerálov. Jahody si dajte po výdatnom obede ako dezert, lepšie vám bude tráviť. Mali by ich jesť ľudia so srdcovo-cievnyimi ochoreniami, vhodné sú pre diabetikov a odprieť si ich nemusia ani tí, ktorí držia diétu, pretože obsahujú chróm podporujúci spracovanie cukru v tele. Keď vás čaká náročný pracovný deň v práci alebo v škole, pribal'te si do tašky jahody – dodajú energiu a ocení ich aj mozog. Jahodová kúra zlepšuje stavy pri dne, čistí krv a chráni pred málokrvnosťou.

OKATÉ LIEVANCE

- 2 tégliky jogurtu
- vajce
- 8 polievkových lyžíc polohrubej múky
- kávová lyžička kypriaceho prášku
- téglik jemného tvarohu
- vanilínový cukor
- jahody
- čučoriedky
- vanilková zmrzlina

Múku dôkladne premiešame s kypriacom práškom, pridáme jogurt a vajce a na olejom potretej panvici vyprážame menšie lievance. Po vychladnutí každé druhé koliesko natrieme osladeným tvarohom, na ktorý poukladáme plátky jahôd a zakryjeme druhým lievancovým kolieskom. Navrch dáme dva kopčeky vanilkovej zmrzliny, do ktorých zapichneme po jednej čučoriedke.

TIP: Tí, ktorí znesú viac sladkého, môžu vrchnú časť lievancov poliať javorovým sirupom.

Daša ČEJKOVÁ
Foto: archív

1. NA VÝRAZNÉ ŠKVRNY od ovocia zaútočte citrónovou šťavou, prípadne silným koncentrátom kyseliny citrónovej. Niektoré gazdinky radiia použiť kyslé mlieko.

2. PEHY SÚ SEXI, ale nie všetci sú s ich existenciou stotožnení. Skúste na pleť naniesť čistiacu masku z roztláčených jahôd a niekoľkých kvapiek citróna.

3. Keď potrebujete zo stien alebo z nábytku odstrániť **STARÉ TAPETY**, naneste na ne roztok pripravený z 5 šálok octu a 3 litrov vody.

4. KÁVOVÁ USADENINA je nielen dobrým hnojivom a nemala by chýbať v komposte, ale môžete ju použiť aj ako prostriedok na odstránenie zaschnutých zvyškov jedla na tanieri či v hrnci. (mg)

autor: (W.)	vysoké napätie (skr.)	citostlovec hlasu somára	dižobné úpisy	letecká spoločnosť USA	Pomôcky: aak abutlon die, EAL	vysunul dopredu	tiež	francúzsky určitý člen	Slovenské vinárske závody (skr.)	Pomôcky: Eja, Elis Kom, le LPG, nap	trma-vrma	kráčam	používať rozprašovač	skratka jednotky množstva	meno hudobníka Petřinu	Pomôcky: nabob Oleda PSV	magnetka v kompose	prezývka Eisenh-wera	povieval, fúkal
vízia, po česky					vaľčik (zastar.) história, po česky					meno Miroslava deň, po maďarsky						kanadské jazero fluidum, svätožiara			
3. časť tajničky																			
Pomôcky: Sid, sol Uš	sadzba, po česky	hora v Etiópii veľký boháč, pejor.					cudzí ženské meno (Anna)	schovaj sa vyslovia, povedia						mužské meno pôvodca diela					
Šmena na nedeľu (skr. býv. tľulu)				filmová alebo divadelná hviezda					juhoame- rická step mesto v Ghane						značka reňa zvrtné zámeno			1. časť tajničky	mileneec (zastar.)
čln na Rýne				má strach, tľpne časť luku						V tajničke je ukrytá myšlienka z textu piesne slov. kapely "Živé kvety".		ženská rozpráv- ková bytosť							
2. časť tajničky												čistiaci prášok bežal				značka bulhar. vína mykal			
alebo (básnický)			skr. súhv. Eridanus patriaca Udovi				model voz. Ford zničí ostrie			blok, zápisník	ušatý jedinec nigérijské sídlo				slovenské mesto to, ono, po angl.				
ozdobný izbový kvet									alkoholik eindho- venský športklub								Komárno (skr.) čínsky egreš		
	lišiaci športový úder	tá, po nemecky meno Eduarda				ruský letecký konštruktér nasýpaj								búchanie skvapal- nený ropný plyn					
patriaci Leovi					Sunday (skr.) kód Maďarska		tiekol nadol kypri pluhom								mlát, tľe MPZ Rumunská			poskytne	staroveký sumerský vládár
4. časť tajničky																			
veľhad americký				vybájená bytosť, vampír					platidlo v Peru				biblický silák prekonaný Dávidom						

TIRÁŽ – STUPAVSKÉ NOVINY

VYDAVATEL: MKIC Stupava, Agátová 16, 900 31 Stupava **IČO:** 00058823 **DISTRIBÚCIA:** zdarma do domácností **DÁTUM VYDANIA:** 27. mája 2016, poradové číslo 6/2016, druhý ročník. **KONTAKTY REDAKCIA:** e-mail: noviny@stupava.sk, tel.: 02/60 20 09 35 **ZODPOVEDNÝ REDAKTOR:** Milan Greguš **REDAKTORKA:** Daša Čejková **JAZYKOVÁ KOREKTÚRA:** Oľga Vyhlidalová **GRAFICKÉ SPRACOVANIE:** Martina Mitická, Martin Muráni **EVIDENČNÉ ČÍSLO:** MK SR EV 2854/09 **NÁKLAD:** 5 500 ks **REDAKČNÁ RADA:** Mgr. Jana Čevelová, Mgr. Ján Krempaský, PhDr. Anna Ráčová, CSc. Redakcia si vyhradzuje právo príspevky redakčne a štylisticky upraviť, skrátiť, prípadne neuverejniť. Názor redakcie sa nemusí zhodovať s názormi prispievateľov, za obsah nesie zodpovednosť autor príspevku. Vydavateľ nezodpovedá za pravdivosť a obsah informácií obsiahnutých v platenej reklame a v neredakčných príspevkoch. ISSN 1339-9136

ĎALŠIE ČÍSLO VYJDE
1. 7. 2016

STUPAVSKÉ noviny

Správna odpoveď krížovky z májového čísla 2016:
NIEKEDY SI ČLOVEK MUSÍ DAŤ POZOR NA TO ČO SI ŽELÁ, MÔŽE SA TO SPLNIŤ

VÍKEND OTVORENÝCH PARKOV A ZÁHRAD

11. 6. 2016

10.00 hod.

➤ **Kaštieľsky park**

➤ **Penzión Intenzíva**

➤ **Prezentácia PARKU**

Náučný chodník o Stupavskom parku začína v Kaštieľskom parku a končí pri penzióne Intenzíva. Pripravili sme pre vás vedomostnú hru, zapojiť sa do nej môžete od 10.00 hod. v informačnom stánku v Kaštieľskom Parku.

➤ **Moderované PREHLIADKY**

Ponúkame vám moderované prehliadky s odborným výkladom o histórii, zaujímavostiach a súčasnosti Stupavského parku. Začiatky prehliadok o 11.00, 16.00, hod. zraz pri informačnom stánku.

➤ **Tradičné REMESLÁ**

Ukážky tradičných remesiel spolu s tvorivými dielňami nájdete pri jazierku v Kaštieľskom parku.

➤ **ATRAKCIE pre deti**

Na konci náučného chodníka čaká na veľkých aj malých návštevníkov zábava, oddych, občerstvenie a divadielko pre najmenších.

P U R A R T

MALÝ PARK

Bratislavský
samosprávny
kraj

Ilustrácia: Marína SVETLÁKOVÁ, ZUŠ Stupava